

OSAVUOSIKATSAUS 1-2021

24.5.2021

RAPORTIN TOIMITUSKUNTA

Ritva Viljanen	kaupunginjohtaja
Matti Ruusula	talous- ja strategiajohtaja
Päivi Kandolin	talousarviopäällikkö
Päivi Kunnas	taloussihteeri

OSAVUOSIKATSAUKSEN VASTUUHENKILÖT

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Matti Ruusula Talous ja strategia, strategia ja tutkimus p. 043 824 9254

KAUPUNKITASON TALOUS

Matti Ruusula Kaupunkistrategia ja johto, p. 043 824 9254
Päivi Kandolin Talous ja strategia, talousohjaus, p. 040 626 7613
Matti Ruusula Talous ja strategia, strategia ja tutkimus, p. 043 824 9254
Pirjo van Nues Talous ja strategia, rahoitus ja riskienhallinta, p. 0400 889 180

TOIMIALAT

Päivi Kandolin Kaupunkistrategia ja johto, p. 050 314 5084
Teemu Paavola Sosiaali- ja terveydenhuolto, p. 09 8392 4290
Eila Tanninen Kasvatus ja oppiminen, p. 040 589 2731
Leena Rusanen Kaupunkikulttuuri, p. 050 314 5702
Jonna Hohti Kaupunkiympäristö, p. 043 836 8687

LIIKELAITOKSET

Jyrki Landstedt Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos, p. 050 314 5385
Helena Salusjärvi-Juopperi Suun terveydenhuollon liikelaitos, p. 040 716 4822

RAHASTOT

Ossi Huuskonen Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, p. 0400 815 428
Jonna Hohti Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto, p. 043 836 8687
Assi Sihvonen Sosiaalisen luotonuksen rahasto, p. 040 822 6689
Hannele Nordman Vahinkorahasto, p. 040 682 4975

HENKILÖSTÖ

Kirsi-Marja Lievonen Henkilöstö- ja konsernipalvelut, p. 040 570 5593

KONSERNIYHTIÖT

Teija Kauhanen Konserniohjaus ja -valvonta, p. 050 318 1461

Kannen kuva: Vantaan kaupungin aineistopankki, Rebekka Barongo

SISÄLLYSLUETTELO

<i>TOIMINTAYMPÄRISTÖ</i>	1
<i>TALOUDEN KEHITYS</i>	5
Yleinen talouskehitys.....	5
Kaupungin verorahoitus.....	6
Käyttötalous.....	8
Investoinnit.....	8
Rahoitus.....	9
Rahoitusmarkkinat.....	9
<i>SITOVAT TAVOITTEET</i>	10
<i>KESKEISET TUNNUSLUVUT</i>	10
<i>VEROTULOT</i>	11
<i>TULOSLASKELMA</i>	12
<i>RAHOITUSLASKELMA</i>	12
<i>TULOSLASKELMAERITTELY</i>	13
<i>YLEISHALLINTO</i>	14
<i>KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO</i>	16
<i>SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO</i>	20
<i>KASVATUS JA OPPIMINEN</i>	24
<i>KAUPUNKIKULTTUURI</i>	26
<i>KAUPUNKIYMPÄRISTÖ</i>	28
<i>LIIKELAITOKSET</i>	31
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos.....	31
Suun terveydenhuollon liikelaitos.....	32
<i>RAHASTOT</i>	34
Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto.....	34
Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto.....	34
Sosiaalinen luototus.....	34
Vahinkorahasto.....	35
<i>INVESTOINNIT</i>	36
Rakentaminen.....	36
Uudisrakentaminen.....	36
Korjausrakentaminen.....	37
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt.....	37
Aineeton omaisuus.....	37
Julkinen käyttöomaisuus.....	37
Irtain omaisuus.....	38
Kiinteä omaisuus.....	38
Osakkeet ja osuudet.....	38
Liikelayosten investoinnit.....	38
<i>HENKILÖSTÖ</i>	39
<i>VANTAAN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖT</i>	41

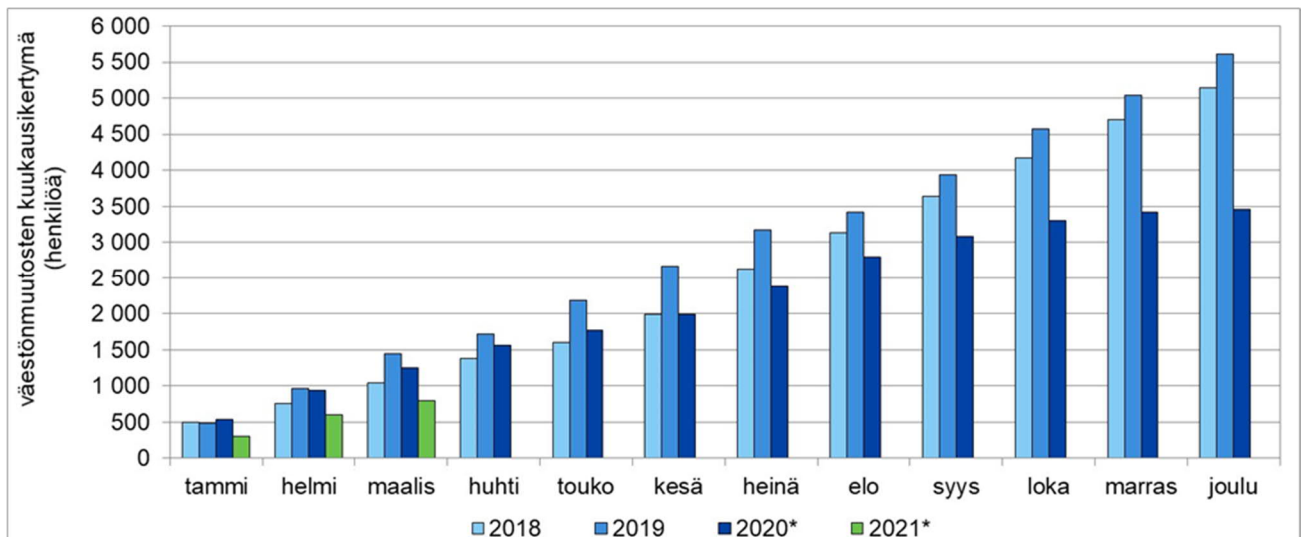
TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Alkuvuoden väestönkasvu alhaisempaa kuin edellisinä vuosina

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Vantaan väkiluku oli noin 238 000 vuoden 2021 maaliskuussa. Väestö on kasvanut tammi-maaliskuun aikana 800 asukkaalla, joka oli 450 henkilöä vähemmän kuin samaan aikaan vuonna 2020. Ero johtuu pitkälti kuntien välisestä muuttoliikkeestä. Vantaa on saanut kuluvan vuoden maaliskuun loppuun mennessä muualta Suomesta muuttovoittoa ainoastaan 30 henkeä, kun samaan aikaan vuonna 2020 muuttovoittoa oli saatu yli 500 henkeä. Netto-maahanmuutto oli noin 40 henkeä pienempää kuin vuonna 2020. Luonnollinen väestönlisäys, syntyneiden enemmitys kuolleisiin nähden, kasvoi vajaalla 80 hengellä.

Vantaalla on aina ollut naisia enemmän kuin miehiä, mutta usean vuoden ajan miesten osuus väestössä on kasvanut. Maaliskuun ennakkotietojen mukaan historiallinen käänne on nyt tapahtunut ja miesten määrä ohitti niukasti naisten määrän. Vielä helmikuussa 2021 naisia oli 127 enemmän, mutta maaliskuussa ero oli miesten hyväksi 21 henkilöä.

Kuvio 1. Väestönkasvu Vantaalla vuosina 2018–2021, kuukausittaiset kertymät (vuodet 2020 ja 2021 ovat ennakkotietoja)

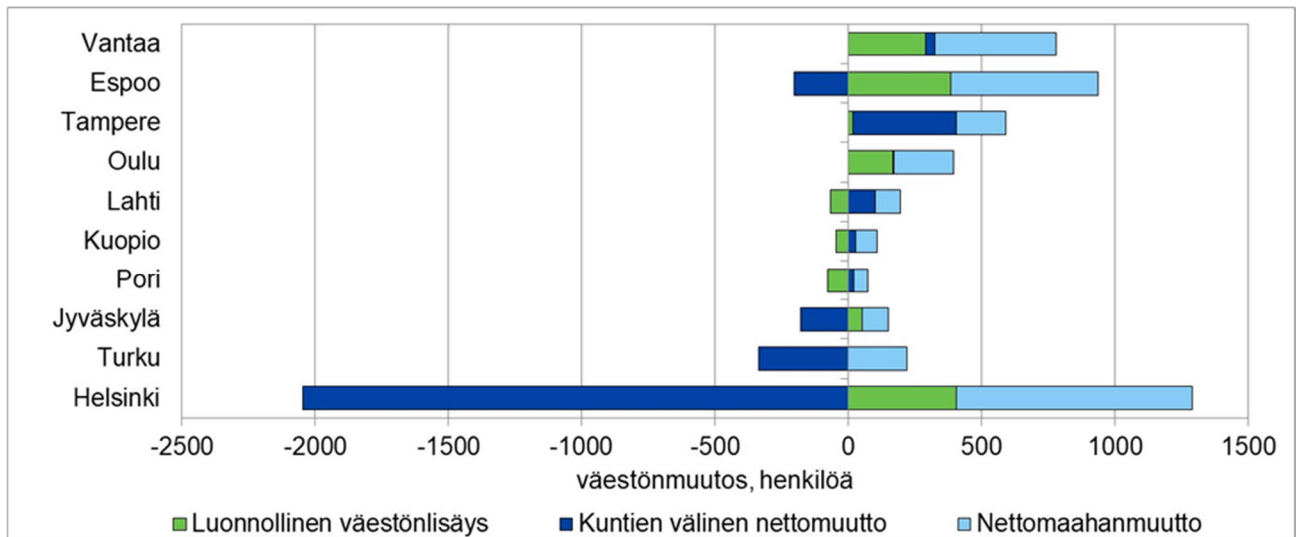
Lähde: Tilastokeskus

Suurimpien kaupunkien vertailussa Vantaan väestönkasvu on edelleen suurinta. Tosin Espoon alkuvuoden kasvu, 780 henkeä, oli ainoastaan parikymmentä henkeä vähemmän kuin Vantaalla. Kolmanneksi eniten uusia asukkaita sai Tampere, 660 henkeä. Yleensä Helsinki on ollut kärkisijoilla väestönkasvussa, mutta maaliskuun 2021 loppuun mennessä Helsinki oli menettänyt väestöään vajaalla 700 hengellä. Seuraavaksi eniten väestö pieneni Turussa (-147), mutta myös Jyväskylä ja Pori olivat niukasti miinuksella.

Helsingin väestön väheneminen johtuu kotimaan muuttoliikkeestä. Tammi-maaliskuussa Helsingistä on muuttanut yli 2 000 henkeä enemmän muualle Suomeen kuin muualta Suomesta on muuttanut Helsinkiin. Kotimaan muuttoliike oli tappiollista myös Turussa, Espoossa ja Jyväskylässä. Suurin voittaja maan sisäisessä muuttoliikkeessä oli Tampere, lähes 400 hengellä. Maahanmuutossa kaikki suuret kaupungit jäivät plussalle, mutta muuttovoittoa kertyi eniten Helsingissä, lähes 900 henkeä, sekä Espoossa ja Vantaalla, noin 500 henkeä.

Suurista kaupungeista luonnollinen väestönlisäys, syntyneiden enemmitys kuolleisiin nähden, oli suurin Helsingissä ja Espoossa, molemmissa noin 400 henkeä. Luonnollinen väestönkasvu oli alkuvuoden aikana selkeästi positiivinen myös Vantaalla ja Oulussa. Porissa, Lahdessa ja Kuopiossa syntyneitä oli vähemmän kuin kuolleita.

Kuvio 2. Väestönmuutokset suurimmissa kaupungeissa tammi-maaliskuussa 2021 (ennakkotieto)

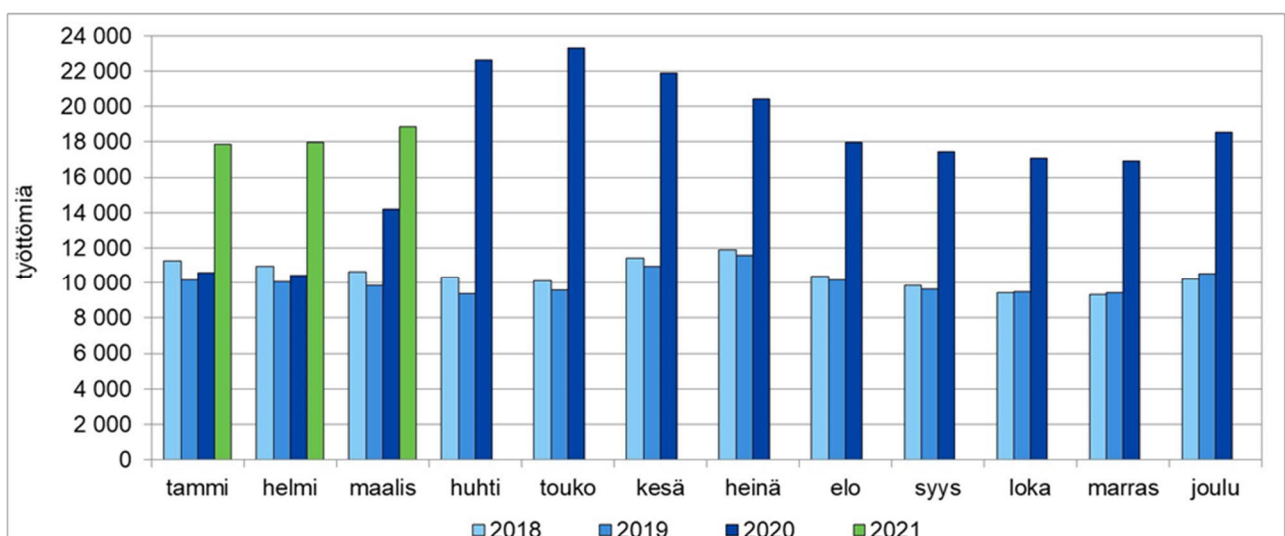
Lähde: Tilastokeskus

Vantaan ja Espoon ansiosta pääkaupunkiseudun väestömäärä kasvoi lähes 900 hengellä tammi-maaliskuussa 2021, vaikka Helsinki menetti väestöään. KUUMA-kuntien asukasmäärä lisääntyi 1 300 hengellä ja koko Suomen 3 300 hengellä. Suomen väestönkasvusta KUUMA-kuntien osuus oli 40 prosenttia ja pääkaupunkiseudun 27 prosenttia. Kaikkiaan maaliskuun lopussa pääkaupunkiseudulla oli asukkaita 1 198 000 ja Helsingin seudulla 1 527 000.

Vantaan työttömyysaste korkeampi kuin muissa suurissa kaupungeissa

Huhtikuussa 2020 työttömyys kääntyi koronakriisin seurauksena jyrkkään nousuun. Työ- ja elinkeinoministeriön tietojen mukaan Vantaan työttömyysaste oli korkeimmillaan toukokuussa (19,2 %) ja alimmillaan marraskuussa (13,9 %). Vuoden 2021 tammi-helmikuussa Vantaan työttömyysaste oli 14 prosentin tuntumassa, mutta maaliskuussa se oli kohonnut 15 prosenttiin. Työttömänä oli maaliskuun 2021 lopussa runsaat 18 800 henkeä, joista lomautettuja oli 26 prosenttia (lähes 4 900 henkeä). Lomautettujen osuus työttömistä oli suurimmillaan huhti-toukokuussa 2020, 47 prosenttia.

Kuvio 3. Työttömät (ml. lomautetut) kunkin kuukauden lopussa vuosina 2018–2021

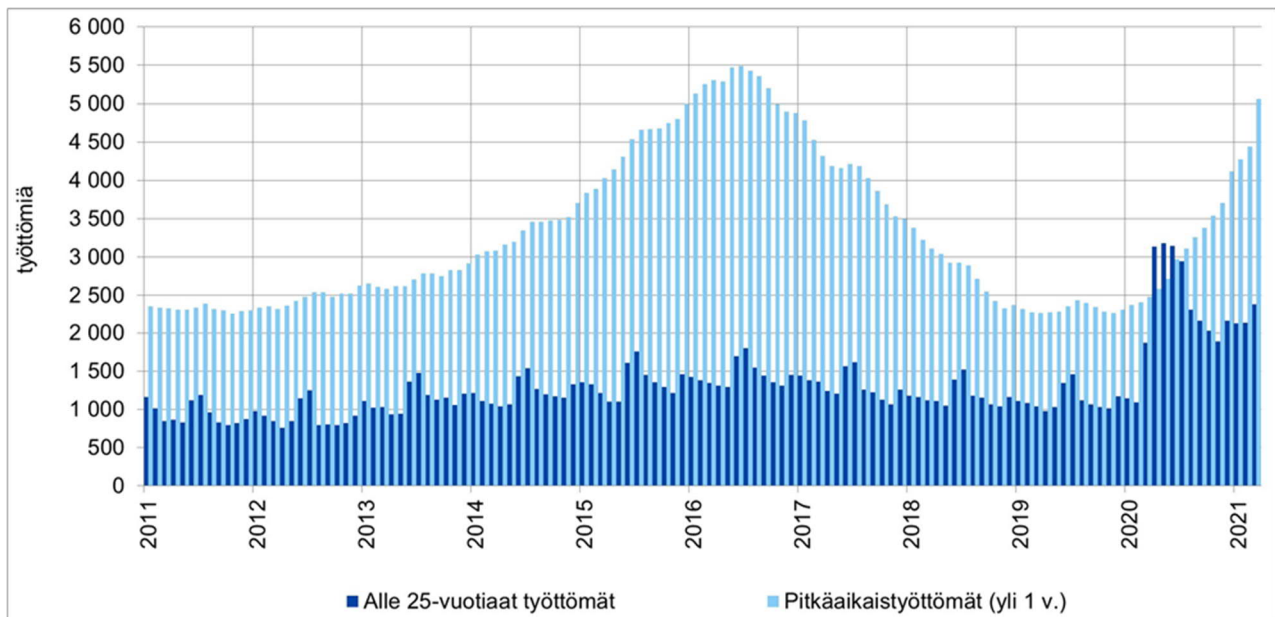

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

Pitkäaikaistyöttömien määrä ylitti Vantaalla 5 000 rajan maaliskuussa 2021 ja yhtä isoja lukemia on viimeksi nähty vuoden 2016 syksyllä. Alle 25-vuotiaita työttömiä oli maaliskuussa 2021 vajaat 2 400,

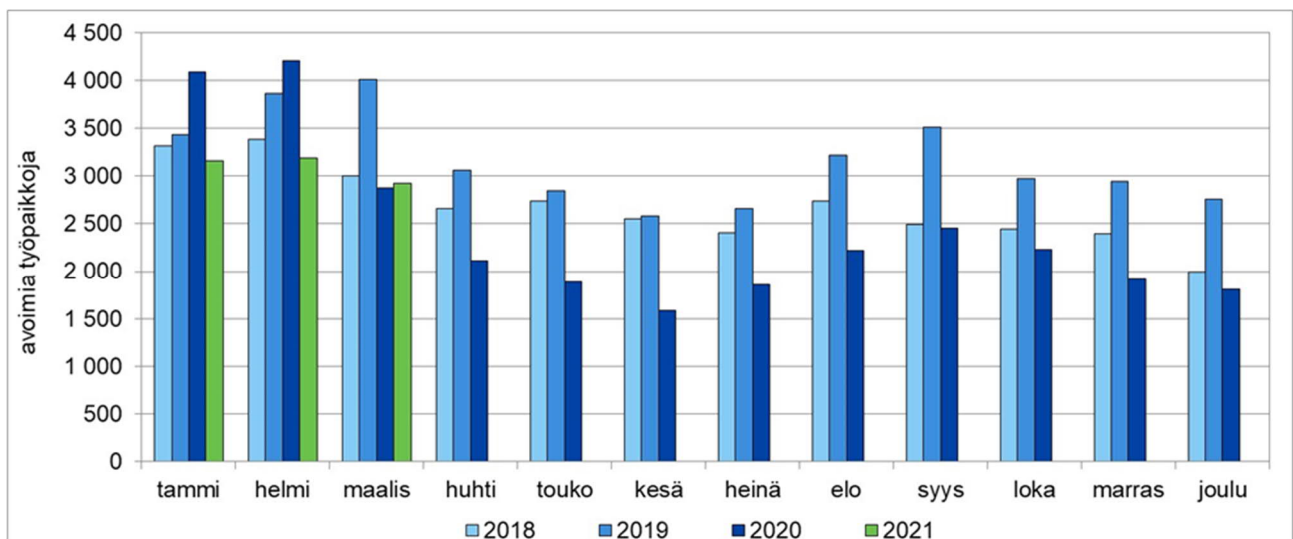
kun tammi-helmikuussa heitä oli selvästi vähemmän, noin 2 100. Kaikista vantaalaisista työttömistä 54 prosenttia oli miehiä.

Kuvio 4. Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien määrät Vantaalla vuoden 2011 tammikuusta lähtien

Avointen työpaikkojen määrä Vantaalla hieman laski alkuvuoteen verrattuna, mutta työpaikkoja oli kuitenkin maaliskuussa 2021 hieman enemmän auki kuin samaan aikaan viime vuonna.

Kuvio 5. Avoimet työpaikat kuukauden lopussa vuosina 2018–2021

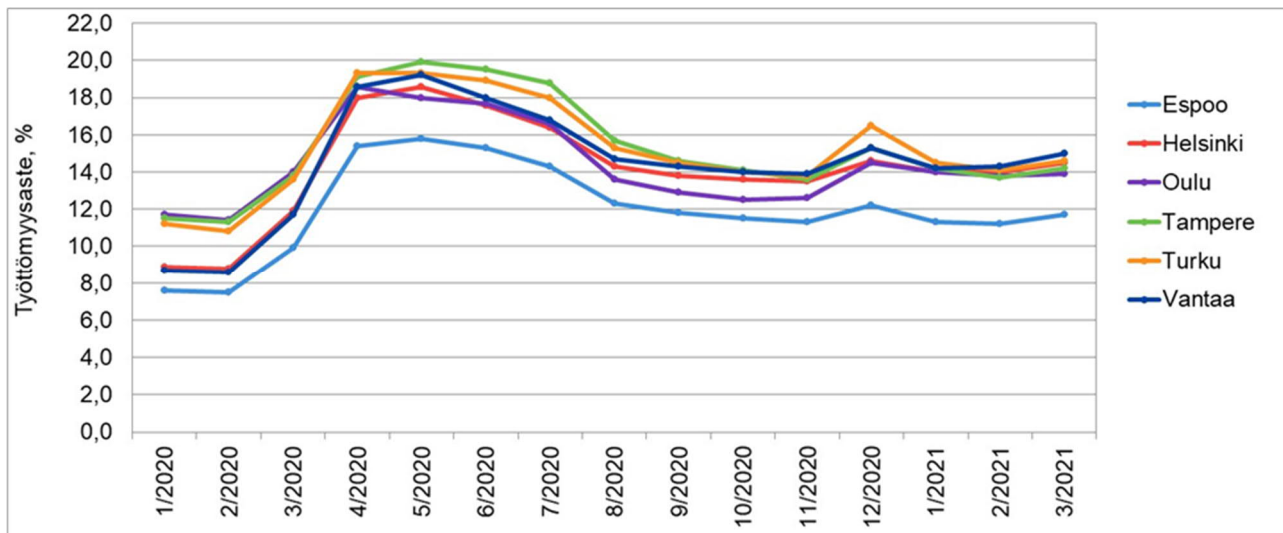

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

Verrattuna muihin Suomen suuriin kaupunkeihin tai Helsingin seudun kuntiin, Vantaan työttömyysaste oli kaikista korkein maaliskuussa 2021 (15 %). Suurista kaupungeista seuraavaksi korkein työttömyysaste oli Turussa (14,6 %) ja Helsingissä (14,5 %), kun taas selvästi matalin se oli Espoossa (11,7 %). KUUMA-kunnissa työttömyysaste oli maaliskuun lopussa 10,9 prosenttia ja koko maassa 12,6 prosenttia.

Lomautettujen osuus Helsingin 51 300 työttömästä työnhakijasta oli 22 prosenttia ja Espoossa 17 500 työttömästä 20 prosenttia. Vantaalla lomautettujen osuus oli suurten kaupunkien suurin (26 %) ja Oulussa pienin (13 %).

Kuvio 6. Työttömyysaste Vantaalla ja muissa suurissa kaupungeissa vuoden 2020 tammikuusta lähtien

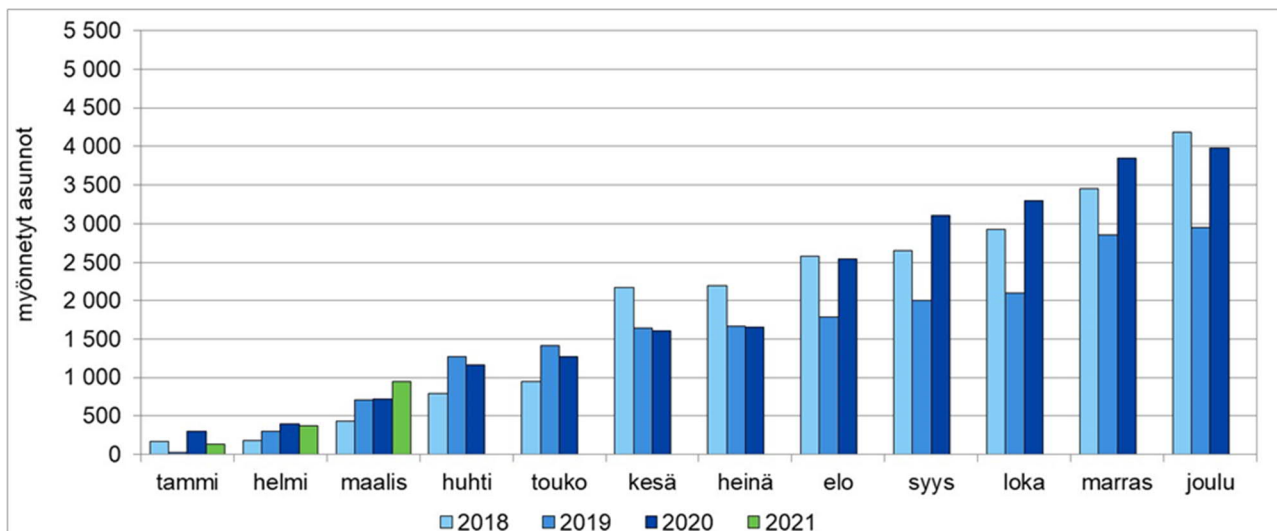

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

Valmistuneita asuntoja ja myönnettyjä rakentamislupia enemmän kuin viime vuonna

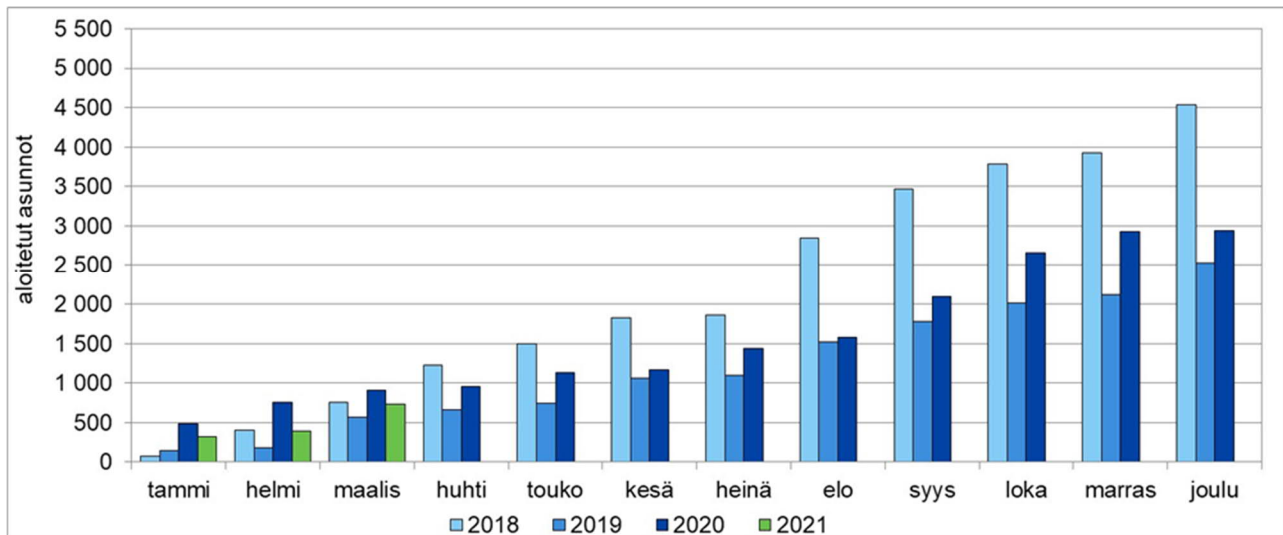
Tammi-maaliskuussa 2021 uusia rakennuslupia myönnettiin 950 asunnolle, joka oli 230 enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuotta aiemmin. Aloitettujen asuntojen määrä oli vastaavasti noin 180 asuntoa vähemmän. Valmistuneita asuntoja kirjattiin alkuvuoden aikana noin 460, mikä oli 150 enemmän vuoden 2020 vastaavana ajankohtana. Valmistuneista asunnoista valtaosa (77 %) oli kerrostaloasuntoja.

Kuvio 7. Asuntotuotanto, myönnettyjen rakennuslupien kuukausikertymät uusille asunnoille vuosina 2018–2021

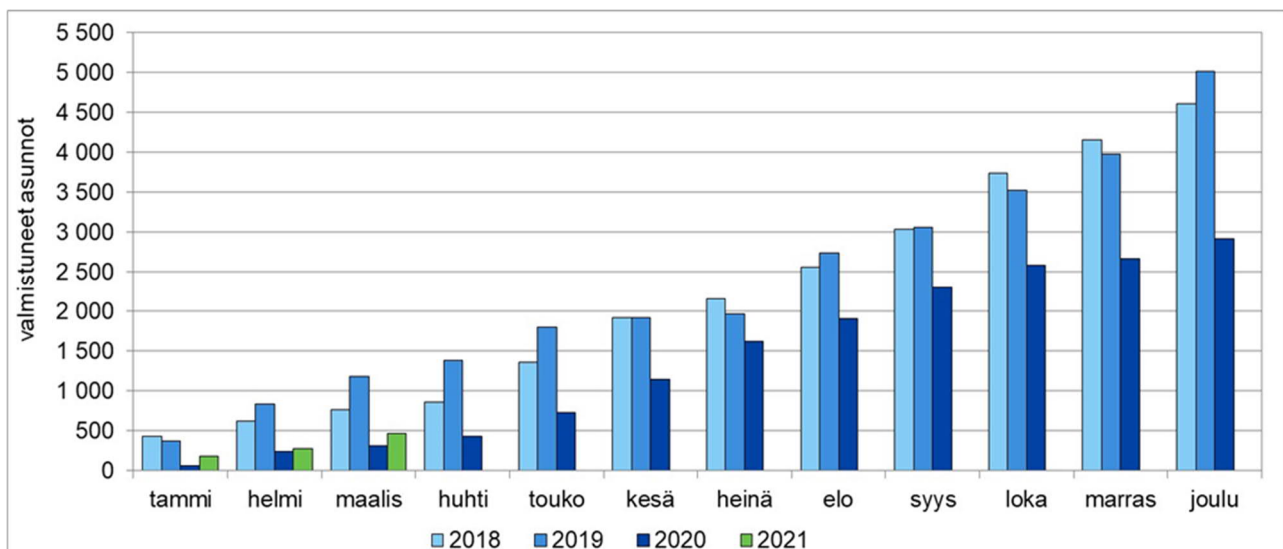
Lähde: Facta-kuntarekisteri ja Matti-tietojärjestelmä

Kuvio 8. Asuntotuotanto, aloitettujen asuntojen kuukausikertymät Vantaalla vuosina 2018–2021

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja Matti-tietojärjestelmä

Kuvio 9. Asuntotuotanto, valmistuneiden asuntojen kuukausikertymät Vantaalla vuosina 2018–2021

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja Matti-tietojärjestelmä

TALouden KEHITYS

Yleinen talouskehitys

Valtionvarainministeriön toukokuussa julkaisema talouskatsaus arvioi bruttokansantuotteen kasvavan Suomessa 2,6 prosenttia vuonna 2021. Talouden selvä toipuminen covid-19-pandemiasta siirtyy vuoden 2021 loppupuolelle. Kotimaassa palveluiden kysyntä pysyy edelleen heikkona ja vienti kärsii pandemian jatkumisesta. Talous voi normalisoitua vasta, kun epidemiatilanteen voidaan arvioida olevan hallinnassa. Bruttokansantuotteen ennuste perustuu oletukselle, että covid-19-epidemiaan liittyvien tautitapausten ilmaantuvuus painuu matalalle tasolle kesään 2021 mennessä rajoitusten, rokotushjelman edistymisen sekä taudin kulkuun liittyvän kausivaihtelun seurauksena. Vakaa epidemiatilanne mahdollistaa rajoitusten lieventämisen ja purkamisen.

Julkisen sektorin lisäksi suurin kärsijä pandemiasta on ollut tähän mennessä yksityinen palveluala. Korona on näkynyt silmiinpistävästi muun muassa hotelli- ja majoitustoiminnassa, liikenteessä

sekä taide-, viihde- ja virkistyspalveluissa. Toisaalta joillakin palvelualoilla, kuten vähittäis- ja päivittäistavarakaupassa, kasvu on ollut ennätyslukemissa. Kehitys vaihtelee eri toimialoilla ja jopa niiden sisällä voimakkaasti.

Maailmantalous elpyy pandemian aiheuttamasta taantumasta mittavien elvytystoimien, rokotusten etenemisen sekä rajoitustoimien purkamisen seurauksena. Etenkin Yhdysvallat, mutta myös EU toimeenpanevat mittavia talouden elvytystoimia. Maailmantalous elpyy tänä vuonna 5,2 prosentin kasvuun viime vuoden 3,4 prosentin supistumisen jälkeen. Euroalueella erityisesti teollisuuden, mutta myös palveluiden näkymät ovat kohentuneet merkittävästi keväällä 2021. Patoutuneen kulutustarpeen odotetaan purkautuvan vuoden aikana ja kannattelevan yksityistä kulutusta. EU:n elpymispaketin odotetaan tukevan talouskehitystä erityisesti vuosina 2022–2023. Yhdysvalloissa talous elpyy tänä vuonna massiivisen raha- ja finanssipoliittisen elvytyksen ansiosta. Sekä teollisuuden että palvelualan näkymät ovat valoisia. Työttömyys on alentunut voimakkaasti kevään 2020 huippulukemista. Elvytyksestä seuranneet inflaatio-odotukset ovat johtaneet valtionlainojen korkojen nousuun. Maailmankauppa elpyy runsaan 6,6 prosentin kasvuun tänä vuonna viime vuoden romahduksen jälkeen. Erityisesti Yhdysvallat ja nousevat taloudet kannattelevat kasvua euroalueen kaupan kehityksessä maltillisemmin.

Tautitapausten lisääntyminen vähentää etenkin palvelujen tarjontaa sekä kysyntää ja kääntää työllisyyden uudelleen laskuun. Sitten kun tauti saadaan hallintaan, niin työllisyyden kasvu voi olla nopeakin. Alkuvuoden laskun johdosta työllisyyden ennakoidaan Suomessa lisääntyvän tänä vuonna vain 0,1 prosenttia. Työllisyysaste nousee työkäisten määrän vähentyessä 71,7 prosenttiin. Nimelispalkat nousevat 2,7 prosenttia sopimuspalkkojen ja palkkaliukumien vetämänä vuonna 2021. Kuluttajahintaindeksillä mitattuna inflaatioksi ennustetaan 1,4 prosenttia vuonna 2021. Talouskasvun palautuessa myös kuluttajahinnat kääntyvät maltilliseen nousuun.

Julkisen talouden alijäämä pysyy vuonna 2021 suurena, kun covid-19-epidemian vuoksi päätetyt tukitoimet ja epidemian aikana kertyneen palvelu- ja hoitovelan purkaminen pitävät julkiset menot korkealla tasolla. Kuntatalouden 2021 toimintamenojen kasvun arvioidaan kiihtyvän noin 4,7 prosenttiin kuluvana vuonna. Menoja kasvattavat väestön ikääntymisestä johtuva sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvu, hallitusohjelman mukaiset kuntien tehtäviä laajentavat menolisäykset sekä koronapandemiasta johtuvat lisäkustannukset. Etenkin hybridistrategian edellyttämä testaus ja suojautuminen lisäävät kuntatalouden menoja, mutta hallitus on sitoutunut kompensoimaan koronavirukseen välittömästi liittyvät kustannukset kunnille täysimääräisesti. Koronaepidemian pitkittyminen ja uudelleen käynnistetyt rajoitustoimenpiteet hidastavat kuntatalouden toimintatulojen kasvua vielä kuluvana vuonna.

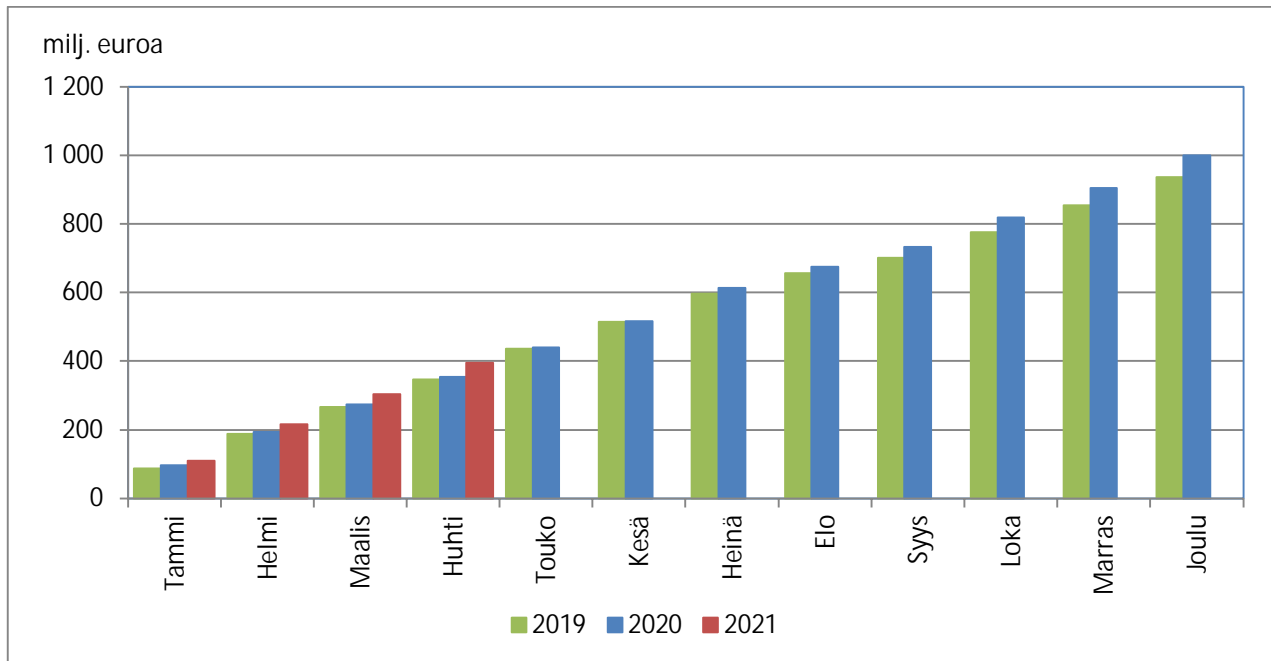
Koronapandemian vaikutukset osuvat rankasti pääkaupunkiseudulle, erityisesti Vantaalle. Huhtikuussa 2020 työttömyys kääntyi koronakriisin seurauksena jyrkkään nousuun. Vantaan työttömyysaste oli maaliskuussa 2021 15 prosenttia ollen korkeampi kuin muissa suurissa kaupungeissa. Työttömänä oli maaliskuun 2021 lopussa runsaat 18 800 henkeä, joista lomautettuja oli 26 prosenttia (lähes 4 900 henkeä). Koronasta käsineiden palvelualueiden lisäksi Vantaalla näkyy hyvin voimakkaasti lentoliikenteen ja siihen liittyvien toimintojen dramaattinen väheneminen. Tämä kehitys ajoi osan lentoliikenneklusterin yrityksistä erittäin haastavaan tilanteeseen. Kansainvälisten arvioiden mukaan lentoliikenteen palautuminen pandemiaa edeltävälle tasolle saattaa kestää useita vuosia.

Kaupungin verorahoitus

Kaupunki on saanut tammi-huhtikuussa 2021 verotilityksiä yhteensä 403,5 milj. euroa (2020: 356,5 milj. euroa), josta kunnallisveroja 342,1 milj. euroa (2020: 322,9 milj. euroa), yhteisöveroja 52,3 milj. euroa (2020: 31,4 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 9,0 milj. euroa (2020: 2,1 milj. euroa).

Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-huhtikuussa 7,6 prosenttia edellisvuotta enemmän, Vantaalla 7,7 prosenttia enemmän.

Kuvio 10. Kunnallis- ja yhteisöveron kumulatiiviset kuukausittaiset tilitykset 2019–2021

Kuntaryhmän ja Vantaan jako-osuudet kunnallisveroista vuosille 2019–2021

Verovuosi	Kuntaryhmä	Jako-osuus
Verovuosi 2021	0,6181	0,0449338
Verovuosi 2020	0,6241	0,0450501
Verovuosi 2019	0,6210	0,0447304

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa toukokuussa vuoden 2019 valmistuneen verotuksen, vuoden 2020 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto) sekä arvioidun kuntakohtaisen väestön kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kertyvän Vantaalla vuonna 2021 noin 10 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa on oletettu. Tätä selittää edellistä vuotta suuremmat veronpalautukset vuoden 2020 verotusta koskien. Vuoden 2020 verotus valmistuu lokakuussa, mahdollinen jako-osuuden tarkistus sekä marraskuun tilityksen suuruus varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastettaneen myös vuoden 2021 ennakkoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet. Kuntaliitto päivittää koko maan kunnallisveroennusteen ja kuntakohtaiset kehikot seuraavan kerran elokuussa sekä syyskuun lopulla, kun valtion budjetin linjaukset ovat tiedossa.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 52,3,4 milj. euroa tammi-huhtikuussa, kasvua 98,7 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen kasvu edellisvuoteen oli 93,3 prosenttia. Kuluvana vuonna tilittävät yhteisöverot kasvavat koko maassa arviolta yhteensä noin 27 prosenttia. Valtio nosti kuntaryhmän jako-osuutta määräaikaisesti 10 prosenttiyksiköllä osana vuoden 2021 kuntien koronatukea. Lisäksi jako-osuutta nostettiin pysyvästi reilulla kahdella prosenttiyksiköllä varhaiskasvatusmaksujen alentamisen kompensoimisesta johtuen. Hyvään kehitykseen osittain vaikuttavat myös verovuoden 2020 parantuneet maksuunpanoarviot sekä alkuvuoden ennakoitua suuremmat verotilitykset. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan ylittävän talousarvon (82 milj. euroa) noin 24 milj. eurolla.

Tammi-huhtikuussa on kaupungille kertynyt kiinteistöverotilityksiä tavallista enemmän. Syynä on vuodelta 2020 vuodelle 2021 siirtyneet tilitykset, jonka syynä on verovelvolliskohtaiseen verotuksen valmistumiseen siirtyminen kiinteistöverotuksen verojärjestelmässä. Vastaavasti vuodelta 2021 osa tilityksistä siirtyy vuodelle 2022 tilittäväksi. Kuntaliiton kehikon mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 102,8 milj. euroa vuonna 2021, joka ylittää talousarviossa oletetun noin 2,5 milj. eurolla.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan ylittävän talousarvion 17 milj. eurolla. Veroennusteet tarkentuvat vuoden aikana.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta valtiovarainministeriön päätöksen mukaan 151,5 milj. euroa, veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvausta 80,2 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 17,0 milj. euroa vuonna 2021. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia kertyisi päätösten pohjalta 248,7 milj. euroa, 1,7 milj. euroa yli talousarvion.

Käyttötalous

Tammi-huhtikuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen toimintatuottoja (ilman HSY) on kertynyt 148,0 milj. euroa, toimintakuluja (ilman HSY) -553,8 milj. euroa ja toimintakatteen on muodostunut -405,8 milj. euroa. Tammi-huhtikuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 32-prosenttisesti, toimintakulut 32-prosenttisesti ja toimintakate 31-prosenttisesti talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 483,3 milj. euroon ja toimintakulut -1 789,6 milj. euroon (ilman HSY). Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan ylittämään talousarvion noin 21,9 milj. eurolla, sillä valtio on luvannut kompensoida kunnille koronaepidemian aiheuttamia kustannuksia valtionavuuina. Toimintakulut (ilman HSY) ylittävät talousarvion ennusteen mukaan noin 37,3 milj. eurolla. Ylitystä selittää erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon lisämenot johtuen koronakuluista, mutta myös oman toiminnan menomäärärahan arvioidaan ylittyvän vajaa 14 milj. euroa. HSL:n kuntaosuuden ennakoitua ylittävän talousarvion noin 6,5 milj. eurolla ja työmarkkinatuen kuntaosuuden noin 4,5 milj. eurolla. Vuoden 2021 alusta voimaan astunut oppivelvollisuuslaki pidentää oppivelvollisuus-aikaa ja aiheuttaa lisäkustannuksia sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialalle että tietohallintoon IT-laitehankintoihin. Valtio kompensoi lakimuutoksen aiheuttamia kustannuksia ja lisää näin kunnan tuloja. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 15,4 milj. euroa negatiivisena talousarvioon nähden.

Verotulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 17,1 milj. eurolla erityisesti yhteisöveroennusteen positiivisen kehityksen seurauksena. Yhteisövero tilityksiä on kertynyt hyvin alkuvuodesta 2021 ja lisäksi valtio on kasvattanut kuntien jako-osuutta yhteisöverotilityksistä määräaikaaisesti vielä vuoden 2021 ajan. Valtionosuustuottojen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 1,7 milj. euroa.

Rahoitustuottojen ja -kulujen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Korkotaso pysyttelee edelleen matalana.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-huhtikuussa toteutunut 35,3 milj. euroa ja koko vuonna niitä ennustetaan kertyvän yhteensä noin 109,2 milj. euroa.

Vuoden 2021 ensimmäisessä osavuosikatsauksessa vuosikatteen ennustetaan 71,9 milj. euroa, joka ylittää talousarviossa oletetun noin 3,4 milj. eurolla. Tulosennuste päättyy huhtikuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella noin -27,3 milj. euron alijäämään (talousarvio -30,9 milj. euroa).

Investoinnit

Tammi-huhtikuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 1,5 milj. euroa, investointiosan menoja -22,5 milj. euroa ja investointiosan netto on -21,1 milj. euroa.

Rakentamisen investointimäärärahojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 7,4 milj. eurolla ja julkisen käyttöomaisuuden ylittävän noin 4,5 milj. eurolla. Ylitys johtuu Kehä III parantamisen aikataulun kiristämisestä suunnitellusta kolmesta vuodesta kahteen vuoteen.

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2021 toteutuvan 144 milj. euron tasolla ja alittavan talousarvion investointimäärärahat noin 2,8 milj. eurolla. Investointituloja ennustetaan kertyvän 6,8 milj. euroa ja investointiosan netoksi ennustetaan -137,1 milj. euroa.

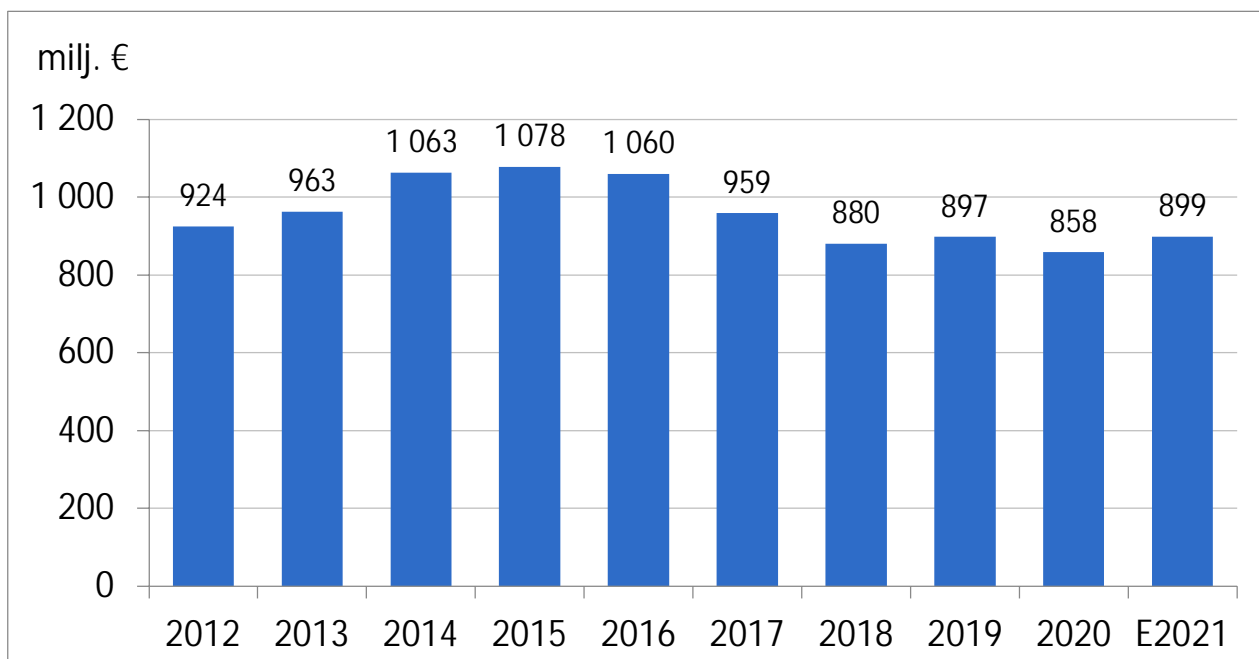
Rahoitus

Kaupungin pitkäaikainen lainakanta jatkoi laskuaan myös vuonna 2020 ja oli vuoden lopussa noin 858 milj. euroa. Kaupungin korkomenot alittivat 1,9 milj. euroa samalla kun lainasalkun korkoriskiä pienennettiin duraatiota kasvattamalla.

Vuoden 2021 nettolainanotoksi arvioidaan tällä hetkellä n. 40,5 milj. euroa, mikä on n. 27 milj. euroa vähemmän kuin kuluvan vuoden talousarviossa (67,64 milj. euroa). Kaupunki lyhentää pitkäaikaisia lainoja niiden lyhennysohjelmien mukaisesti n. 79,4 milj. euroa. Arvio pitkäaikaisten lainojen lisäyksestä on nyt 120 milj. euroa (talousarviossa 150 milj. euroa), mutta uuden lainanoton määrä tarkentuu syksyllä, kun rahoitukselle on muodostunut tarkempi kuva kuluvan vuoden talousarvion toteutuksesta ja kassatilanteesta. Toistaiseksi kaupunki on nostanut ainoastaan yhden pitkäaikaisen 20 milj. euron suuruisen kiinteäkorkoisen lainan aiemmin neuvotellusta rahoituslimiitistä.

Kaupungin likviditeettipuskuri on säilynyt koko alkuvuoden kohtuullisella tasolla. Vuonna 2020 valtio kompensoi kunnille merkittävän osan koronapandemian aiheuttamista kuluista, mikä heijastui vuodenvaihteen ennustettua parempana kassatilanteena. Myös alkuvuoden likviditeettitilanne on ollut toistaiseksi ennustettua parempi. Kaupunkikonsernin kassan koko on tietoisesti pidetty aiempia vuosia alhaisemmalla tasolla johtuen negatiivisista talletuskoroista ja pankkien perimästä talletusmaksusta. Kassanhallinnan strateginen tavoite on edelleen riittävän likviditeetin turvaaminen konsernitasolla niin, että talletusmaksua maksetaan mahdollisimman vähän. Tässä tavoitteessa on onnistuttu, vaikka koronakriisi ja EKP:n strategia ovat painaneet lyhyet euribor -korot ennätysmallisen matalalle tasolle, mikä heijastuu suoraan talletusmaksun tasoon.

Kuvio 11: Kaupungin lainakanta (eliminoitu konsernitilin saldo)

Rahoitusmarkkinat

Koronakriisi heijastui etenkin kriisin alkuvaiheessa voimakkaasti rahoitusmarkkinoille, mutta keskuspankkien aggressiiviset toimet ovat pitäneet alkushokin jälkeen markkinat rauhallisina. Kaupunki ja sen tytäryhteisöt saavat hankittua kuluvan vuoden pitkäaikaisen varainhankinnan kohtuulliseen hintaan. Lyhyet markkinakorot ovat pysytelleet edelleen vahvasti negatiivisina, mikä näkyy suoraan likviditeetistä maksettavan talletusmaksun tasossa. EKP on viestinyt edelleen pitävänsä lyhyet korot nykyisillä alhaisilla tasoilla niin kauan, kunnes talouskasvu on saatu tukevammalle pohjalle. Sen sijaan pitkät korot ovat lähteneet selvään nousuun vuodenvaihteessa ilman että keskuspankit olisivat puuttuneet tilanteeseen lisäämällä joukkovelkakirjalainojen ostoa. Korkokäyrä on jyrkentynyt, mikä

on tyypillistä talouden noususuhdanteessa, ja korkeammat pitkät korot näkyvät suoraan korkosuojausten hinnoittelussa tehden suojauksen kalliimmaksi.

Maailmatalouden kasvu on pääosin vahvassa nousussa, kun pandemian akuutein vaihe on ohitettu ja patoutunut kulutuskysyntä purkautuu. Voimakas kasvu heijastuu myös ainakin lyhyellä aikavälillä sekä toteutuneeseen inflaatioon että inflaatio-odotuksiin, mikä edelleen lisää nousupainetta etenkin pitkiin korkoihin. Toisaalta vahva kasvu vetää myös Suomen talouden kasvuun, mikä osaltaan vahvistaa myös Vantaan verotulojen kasvua.

SITOVAT TAVOITTEET

Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet

Sitovat tavoitteet ovat kuntalain 110 §:n tarkoittamia valtuuston asettamia toiminnallisia tavoitteita. Vuonna 2021 niitä on 39 kappaletta.

Sitovista tavoitteista raportoidaan 30.4.2021 tilanteen mukaisesti. Tavoitteista 16 toteutunee täysin, 12 osittain ja 6 ei lainkaan. 5:n tavoitteen osalta arviointia ei voitu vielä tehdä. Raportointi sisältää tiiviin sanallisen selostuksen sitovan tavoitteen toteutumiseksi tehdyistä toimenpiteistä ja tilannearvion tavoitteiden toteutumisesta. Sitovien tavoitteiden raportointi on liitteenä.

Vantaan kaupungin keskeisten ja taloudellisesti merkittävien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi ohjata asettamallaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Kaupunginvaltuusto on asettanut tytäryhtiöille toimintaan ja talouteen liittyviä tavoitteita, joiden toteutumisesta raportoidaan konsernijaostolle tilanteesta 30.4, 31.8. ja 31.12.2021. Lisäksi merkittävien tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutumisen tilanne raportoidaan kaupungin osavuositarkoituksen yhteydessä.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

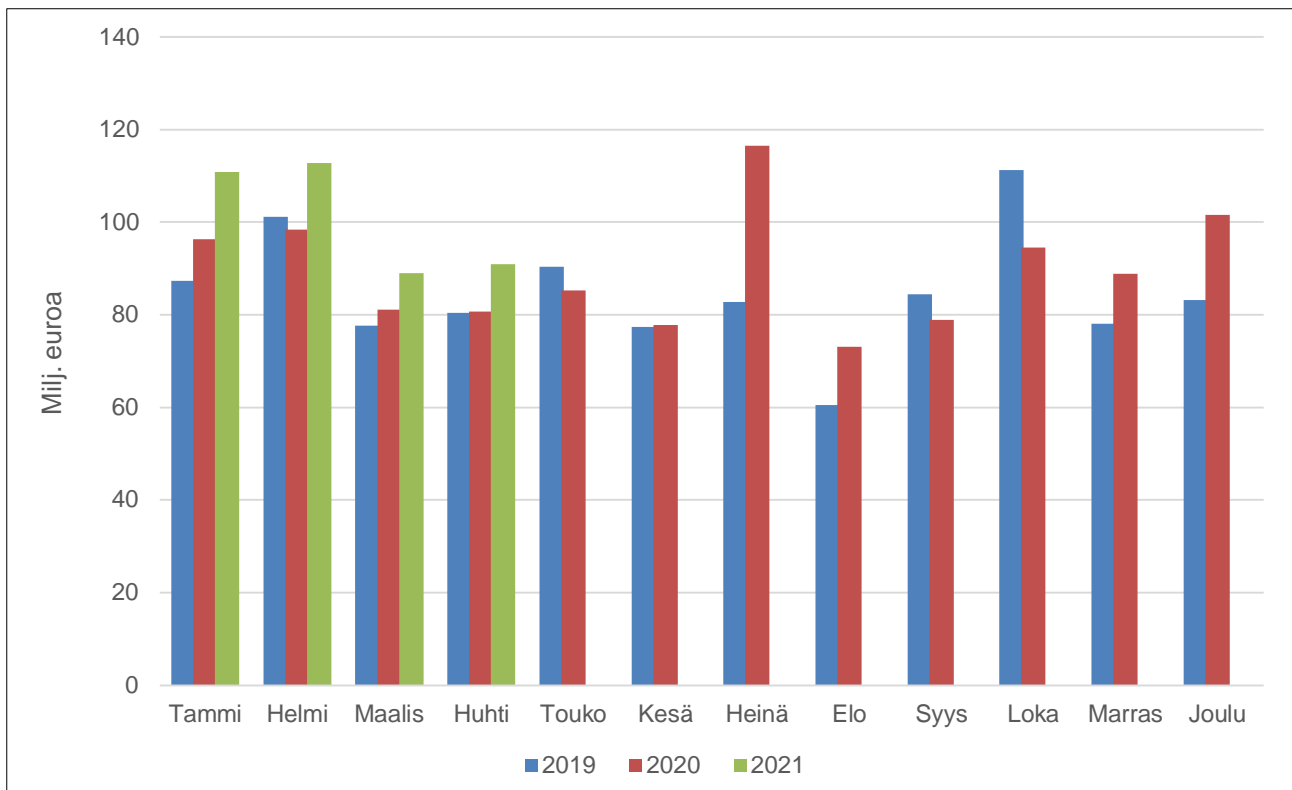
Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset

	TP 2019	TP 2020	KS 2021	TOT 1-04 2021	Ennuste 2021	Ero TA/ ennuste
Toimintakate (milj. eur)	-1 177	-1 226	-1 291	-406	-1 306	-15,4
Toimintakatteen kasvu %	9,7 %	4,2 %	5,3 %		6,5 %	1,3 %
Vuosikate (milj. eur)	49,1	166,8	68,6	81,3	71,9	3,4
Vuosikatteen muutos % edelliseen vuoteen	-56,4 %	239,3 %	-58,9 %		-56,9 %	2 %
Vuosikate/poistot, %	43 %	149 %	63 %		66 %	3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-115,2	-111,8	-109,5	-35,3	-109,2	0,3
Tilikauden tulos (milj. eur)	-62,7	55,1	-30,9	45,9	-27,3	3,6
Investointiosa netto (milj. eur)	-146,6	-134,0	-139,9	-21,1	-137,1	2,8
Investointiosa netto tulo-rahoitus %	34 %	124 %	49 %		52 %	
Pitkäaikainen lainakanta (milj. eur)	898	859	926	848	899	-27

VEROTULOT

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TOT 30.4.	TOT -%
Verotulot yhteensä	1 014 612 113	1 072 963 041	1 089 300 000	403 468 260	37,0 %
Kunnallisvero	861 499 595	914 969 613	907 000 000	342 123 794	37,7 %
Kiinteistövero	78 502 989	74 525 307	100 300 000	9 030 465	9,0 %
Yhteisövero	74 609 529	83 468 121	82 000 000	52 314 001	63,8 %

Kuvio 12: Kuukausittaiset verotilitykset yhteensä 2019–2021

TULOSLASKELMA

(Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset) taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

1 000 €	TA 2021	TOT 30.4.	ENNUSTE	
Toimintatulot	461 457	147 958	483 307	●
Toimintamenot	-1 752 364	-553 807	-1 789 621	●
Toimintakate	-1 290 907	-405 848	-1 306 314	●
Verotulot	1 089 300	403 468	1 106 408	
Valtionosuudet	247 000	82 872	248 652	
Korkotulot	12 740	58	12 740	
Muut rahoitustulot	13 420	1 323	13 420	
Korkomenot	-2 709	-582	-2 709	
Muut rahoitusmenot	-262	-30	-262	
Vuosikate	68 582	81 260	71 935	●
Poistot ja arvonalentumiset	-109 456	-35 320	-109 195	●
Satunnaiset erät	10 000	0	10 000	
Tilikauden tulos	-30 874	45 940	-27 260	●

RAHOITUSLASKELMA

(Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset) taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

1 000 €	TA 2021	TOT 30.4.	ENNUSTE
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	68 582	81 260	71 935
Satunnaiset erät	10 000	0	10 000
Tulorahoituksen korjauserät	-35 080	-7 472	-35 080
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-146 665	-22 525	-143 856
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 250	0	3 250
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutukset	38 580	8 924	38 580
Toiminnan ja investointien rahavirta	-61 333	60 187	-55 171
Antolainauksen muutokset	-2 500	5	-2 500
Antolainasaamisten lisäykset	-8 000	0	-8 000
Antolainasaamisten vähennykset	5 500	5	5 500
Lainakannan muutokset	67 640	-58 716	40 530
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	150 000	0	120 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-82 360	-10 707	-79 470
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-48 008	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	-37 302	0
Rahoituksen rahavirta	65 140	-96 013	38 030
Vaikutus maksuvalmiuteen	3 807	-35 825	-17 141
Nettolainanotto	67 640	-58 716	40 530

TULOSLASKELMAERITTELY

(Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset)

1 000 €	TA yhteensä 2021	Kum. tot. 1-04 2019	Kum. tot. 1-04 2020	Kum. tot. 1-04 2021	2021 Kum. tot. %	Kasvu % -1 v.	Kasvu % -2 v.
Myyntituotot, ulkoiset	67 422	19 972	19 286	18 643	28	-3	-7
Maksutuotot, ulkoiset	76 957	25 218	21 358	25 395	33	19	1
Tuet ja avustukset, ulkoiset	28 876	5 937	6 368	14 018	49	120	136
Vuokratuotot, ulkoiset	24 598	7 186	7 413	7 605	31	3	6
Muut toimintatuotot, ulkoiset	40 292	3 918	11 385	9 327	23	-18	138
TOIMINTATUOTOT, ULKOISET	238 145	62 230	65 809	74 987	31	14	21
Henkilöstökulut	-578 270	-157 305	-161 978	-171 417	30	6	9
Palvelujen ostot, ulkoiset	-730 005	-233 003	-220 947	-240 704	33	9	3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-57 689	-16 764	-15 496	-17 215	30	11	3
Avustukset, ulkoiset	-83 647	-22 638	-24 477	-27 238	33	11	20
Vuokrat, ulkoiset	-70 877	-21 212	-22 732	-22 899	32	1	8
Muut toimintakulut, ulkoiset	-7 555	-1 582	-2 126	-1 499	20	-29	-5
TOIMINTAKULUT, ULKOISET	-1 528 043	-452 504	-447 756	-480 972	31	7	6
TOIMINTATUOTOT, SISÄISET	223 312	67 956	69 258	72 971	33	5	7
TOIMINTAKULUT, SISÄISET	-224 321	-66 198	-68 780	-72 835	32	6	10
TULOT YHTEENSÄ	461 457	130 186	135 067	147 958	32	10	14
MENOT YHTEENSÄ	-1 752 364	-518 702	-516 536	-553 807	32	7	7
TOIMINTAKATE	-1 290 907	-388 516	-381 469	-405 848	31	6	4
Verotulot	1 089 300	346 664	356 486	403 468	37	13	16
Valtionosuudet	247 000	57 442	71 836	82 872	34	15	44
Korkotuotot	12 740	68	54	58	0	6	-15
Muut rahoitustuotot	13 420	1 380	1 366	1 323	10	-3	-4
Korkokulut	-2 709	-160	-214	-582	21	172	263
Muut rahoituskulut	-262	-374	-57	-30	12	-47	-92
VUOSIKATE	68 582	16 503	48 003	81 260	118	69	392
Poistot ja arvonalentumiset	-109 456	-37 093	-37 127	-35 320	32	-5	-5
Satunnaiset tuotot ja kulut	10 000	0	125	0		-100	
TILIKAUDEN TULOS	-30 874	-20 590	11 001	45 940	-149	318	-323

Taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

10 YLEISHALLINTO

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2020	TA 2021	TOT 1-4 2021	TOT-% 2021	ENNUSTE 2021
TOIMINTATULOT	2 082	1 815	2 479	137	2 015
TOIMINTAMENOT	-29 172	-33 181	-8 303	25	-33 758
TOIMINTAKATE	-27 090	-31 367	-5 824	19	-31 743

Palvelualueittain toteuma

1 000 €							
Palvelualue	TA-menot	TOT 1-4	%	TA-tulot	TOT 1-4	%	TA-toimintakate
10 Keskusvaalilautakunta	-549	-58	11	0	0		-549
20 Kaupunginvaltuusto	-1 461	-289	20	0	0		-1 461
30 Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus	-640	-204	32	0	0		-640
40 Kaupunginhallitus	-14 763	-2 817	19	1 757	2 479	141	-13 005
50 Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset	-15 768	-4 935	31	57	0	0	-15 711
Toimiala yhteensä	-33 181	-8 303	25	1 815	2 479	137	-31 367

Sitovat määrärahat

Talousarvion toteutuminen 2021

Yleishallinnon tulojen toteumaprosentti tammi-huhtikuussa oli 137 prosenttia. Tuloihin on kirjattu A-tulkkaus Oy:n myynnistä syntynyt myyntivoitto.

Yleishallinnon menojen toteumaprosentti tammi-huhtikuussa oli 25 prosenttia (keskusvaalilautakunta 11 %, kaupunginvaltuusto 20 %, tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus 32 %, kaupunginhallitus 19 %, yhteistoimintaosuudet ja -avustukset 31 %). Tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön talousarvio tulee ylittämään ennakoimattomien kertaluontoisten kulujen vuoksi. Kuntavaalien toimintamenot tulevat ylittämään talousarvion johtuen koronapandemiasta.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Keskusvaalilautakunnan kuntavaalien siirron, ennakkoäänestysajan kaksinkertaistamisen ja koronaepidemian turvallisuustoimenpiteiden vaikutuksesta toimintamenot tulevat ylittämään talousarvion. Koronaepidemian vuoksi esimerkiksi äänestyspaikkoja on ulkona ja niiden aukioloajat ovat laajennettu, vaalitoimitsijoita ja varatoimitsijoita on rekrytoitu enemmän ja heille on hankittu tarvittavia suojavälineitä.

Tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön toiminta on edennyt vahvistetun toimintasuunnitelman ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Kokoukset on pidetty hybridikokouksina Teams-järjestelmän kautta. Toimintaa kehitetään resurssien puitteissa.

Kaupunginvaltuusto on korona-pandemiatilanteen vuoksi jatkanut kokousten pitämistä Teams-järjestelmän kautta. Paikalle valtuustosalin on myös voinut tulla kokoukseen. Matkakustannusten ja kokoustarjoilujen vähennyttä on syntynyt säästöä.

Kaupunginhallitus on jatkanut kokouksiaan normaalisti vahvistetun aikataulun mukaisesti hybridi-kokouksina Teams-järjestelmän välityksellä. Keravan kaupunginhallituksen kanssa on järjestetty yhteinen iltakoulu ja seminaari valtakunnallisen hyvinvointialueuudistuksen vuoksi.

Historiatoimikunnan talous on toteutunut käyttösuunnitelman mukaisesti. Historiatoimikunnan Vantaa 50-historiahanke etenee suunnitellusti. Työn alla ovat tulevan historiateoksen päätöksentekoa ja kuntahallintoa sekä arjen elämää Vantaalla käsittelevät osiot.

11 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2020	TA 2021	TOT 1-4 2021	TOT-% 2021	ENNUSTE 2021
TOIMINTATULOT	10 871	13 045	1 139	9	12 218
TOIMINTAMENOT	-112 426	-126 743	-38 254	30	-131 623
TOIMINTAKATE	-101 555	-113 698	-37 115	33	-119 405

Palvelualueittain toteuma

1 000 €							
Palvelualue	TA-menot	TOT 1-4	%	TA-tulot	TOT 1-4	%	TA-toimintakate
10 Yleisjohto	-4 814	-441	9	0	33		-4 814
30 Sisäinen tarkastus	-406	-121	30	0	0		-406
40 Talous ja strategia	-6 857	-1 938	28	924	160	17	-5 934
50 Henkilöstö ja konsernipalvelut	-65 172	-20 203	31	4 561	624	14	-60 612
60 Kasvupalvelut	-44 150	-14 046	32	7 206	293	4	-36 944
70 Viestintä	-2 291	-520	23	350	0	0	-1 941
80 Kuntademokratia	-3 053	-985	32	5	29	582	-3 048
Toimiala yhteensä	-126 743	-38 254	30	13 045	1 139	9	-113 698

Sitovat määrärahat

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintatuottojen kumulatiivinen toteuma talousarvioon nähden on huhtikuun lopussa 9 prosenttia ja toimintakulujen 30 prosenttia. Toimialan ennuste ylittää talousarvion. Menojen ennakoidaan toteutuvan noin 4,9 milj. euroa käyttösunnitelmaa korkeampina ja tulojen noin 0,8 milj. euroa käyttösunnitelmaa alemmina. Ylitys muodostuu tietohallinnon ja työmarkkinatuen kuntaosuuden ylityksistä. Oppivelvollisuuslain myötä laajentuneeseen oppivelvollisyyteen liittyvien it-laitehankintakulujen on arvioitu olevan vuonna 2021 yhteensä 1,65 milj. euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden ennustetaan ylittävän talousarvion noin 4 milj. eurolla vuonna 2021.

Talousarvion toteutuminen 2021

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan tulojen toteumaprosentti oli 9 tammi-huhtikuussa ja menojen 30 (talous ja strategia 28 %, henkilöstö ja konsernipalvelut 31 %, kasvupalvelut 32 %, kuntademokratia 32 %, yleisjohto 9 %, sisäinen tarkastus 30 % ja viestintä 23 %).

Talousarvion ennustetaan ylittyvän toimialalla tietohallinnon ja työmarkkinatuen kuntaosuuden ylityksistä johtuen. Oppivelvollisuuslaki vahvistettiin 30.12.2020 kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion jälkeen, jonka vuoksi muutoksen aiheuttamia lisäkustannuksia ei ole vielä huomioitu talousarviossa 2021. Muutoksen myötä toisen asteen koulutuksen järjestäjän tulee tarjota oppivelvolliselle opiskelussa tarvittavat oppimateriaalit ja työvälineet. Oppivelvollisuuden laajenemiseen liittyvien it-laitehankintakulujen on arvioitu olevan vuonna 2021 yhteensä 1,65 milj. euroa.

Ennusteen mukaan kasvupalveluiden toimintakulut tulevat ylittämään talousarvion noin 4 milj. euroa vuonna 2021, koska työmarkkinatuen kuntaosuus on ollut alkuvuodesta korkea ja vuositasolla ylittää budjetin noin 4 milj. euroa. Kaudella 1–4/2021 työmarkkinatuen kuntaosuus on yhteensä noin 8,16 milj. euroa, 43 prosenttia talousarviosta. Työttömyyttä ei ole saatu laskemaan koronaepidemian ja siihen liittyvien rajoitustoimien jatkumisen vuoksi.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Talouden ja strategian palvelualue

Koronatilanne sekä valmisteilla oleva hyvinvointialueuudistus vaikuttavat voimakkaasti kaupungin talouteen tulevinakin vuosina. Talousohjaus on aktiivisesti osallistunut kuntatalouden edunvalvontatyöhön mm. yhteistyössä muiden suurten kaupunkien kanssa.

Talousohjaus on valmistellut tuottavuus- ja kasvuohjelman 2021–2025 antamien reunaehtojen mukaista talousarvion kehystä. Kuntavaalien siirto kesäkuulle ja uuden valtuustokauden alkaminen muuttavat vuotuista talousarvioprosessin aikataulua syksyllä 2021. Talousarvioprosessia kehitetään edelleen, samoin talouden ohjausprosessia vahvistetaan. SAP BI -järjestelmä uudistusprojekti sitoo paljon talousohjauksen resursseja.

Rahoitus ja riskienhallinta on kilpailuttanut kaupunkikonsernille uudet maksuliike- ja konsernitilisiipimukset kesäkuun 1. päivästä alkaen. Uusien sopimusten voimaantulo tulee edellyttämään muutoksia kaupungin tilijärjestelmiin. Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston ja sosiaalisen luototuksen tarpeisiin ollaan kilpailuttamassa uutta lainanhallintajärjestelmää vanhan järjestelmän tultua elinkaarensa päähän.

Kaupunkikonsernin likviditeettiä hallinnoidaan edelleen erittäin aktiivisesti johtuen talletusmaksusta. Uusi konsernitilisiipimus helpottaa osaltaan likviditeetin optimointia. Lainasalkun korkoriskin hallinta on edelleen keskiössä pitkäaikaisessa varainhankinnassa huolimatta pitkien korkojen noususta.

Talouspalvelut on jatkanut robotiikan laajentamista taloushallinnon prosesseissa. Robotiikalla tehostetaan myyntilaskujen käsittelyä arkistotarkistuksilla, excel-laskutuksella ja asiakasavauksilla sekä ostolaskujen käsittelyä toimittaja-avauksilla. Taloustehtäviä on keskitetty edelleen ja nyt pystytään tarjoamaan sisäisen laskennan tukipalveluita kaikille oman toimialan palvelualueille sekä saadaan neljä uutta tytäryhtiötä keskitetyn järjestelmäarkkitehtuurin piiriin. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuminimien töitä uudelleenorganisoidulla yhteisen palvelukanavan kautta tapahtuvaksi on saavutettu merkittävä maksupäätösten nopeuttaminen ja asiakaspalvelun laadun parantuminen. Tilinpäätöksessä 2020 tuotettiin ensimmäistä kertaa kilpailulainsäädännön edellyttämät kirjanpidon eriyttämislaskelmat jokaisen kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa harjoittavan yksikön osalta.

Strategian ja tutkimuksen palveluyksikössä on Helsingin ja Espoon kaupunkien kanssa tehty VM:n digitalisaatorahoituksella väestöennustejärjestelmän kehitystyötä. Kaupunkilaisten hyvinvointia on kartoitettu laajalla seututasoisesti toteutetulla kyselyllä. Kyselyn tuloksia raportoidaan kesäkuussa. Myös myöhemmin kuluvan vuoden aikana ilmestyviä tilastoraportteja on valmisteltu. Seuraavan valtuustokauden strategian valmistelutyö on aloitettu strategia- ja tutkimusyksikön koordinoimana. Vuoden 2021 kunnallisvaaleissa valittava kaupunginvaltuusto hyväksyy uuden Vantaan strategian vuosille 2022–2025. Vastuullisuuden strategiateeman osana on valmisteltu sukupuolitietoisen budjetoinnin laajentamista, hyvien väestösuhteiden toimintamallia sekä YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista kartoittavaa raporttia. Edunvalvonnassa on pyritty aktiivisella yhteistyöllä toteuttamaan kaupungin tavoitteita kansallisessa kaupunki- ja metropolipolitiikassa sekä sote-uudistuksen valmistelussa.

Henkilöstö ja konsernipalveluiden palvelualue

Sosiaali- ja terveydenhuollon hr:n ja hankinnan tukipalvelujen keskittämisen myötä palvelualueelle siirtyi sosiaali- ja terveydenhuollon talous- ja hallintopalveluista 8 henkilötyövuotta. Näistä 4 henkilöä sijoittui toimialojen hr-palveluihin, yksi hr-kehittämispalveluihin ja 3 hankintaan. Hr-palveluissa on perehdytty alkuvuodesta 2021 sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöasioiden erityiskysymyksiin. Keskittämisen yhteydessä tapahtuneen hr-palvelujen toimintamallin muutoksen myötä on myös etsitty yhteistyössä uusien asiakkaiden kanssa toimivia yhteistyömuotoja -ja käytäntöjä. Palvelumäärät keskitetyssä asiakaspalvelussa ovat lisääntyneet muutoksen myötä jopa yli 50 prosentilla ja tikettien määrä oli 1.1.–30.4. 22 524 kpl:ta. Valtaosa 1.4.2021 paikallisista järjestelyvaraeristä on saatu neuvoteltua ja maksatuksia tehdään touko-kesäkuun palkoissa.

Hankinta on toiminut poikkeusoloista huolimatta normaalisti. Kaupungin toiminnallisten muutosten johdosta laajojen kilpailutusten määrä on lisääntynyt ja lainsäädäntömuutokset (esimerkiksi tietosuoja ja saavutettavuus) ovat lisänneet hankintojen vaatavuustasoa. Keittiöverkkojen pilotointi on käynnissä ja päättyy kesäkuussa 2021.

Tietohallinnon keskeisimpiä toiminnan uudistuksia ovat olleet ITSM-järjestelmän ja IT-palvelukanavan käyttöönotto. Tämän seurauksena on luotu pohja kyvykkäämmälle toiminnalle ottaa vastaa ja käsitellä Vantaan työntekijöiden IT-tarpeita, hallita IT-omaisuutta ja kehittää toimittajaohjausta. ICT-investointiprosessia uudistettiin siten että ICT-investointiesitys on valmisteltu digisuunnitelmien pohjalta ja priorisoitu yhteisesti toimialojen kanssa painottaen kustannustehokkuutta lisääviä projekteja aiempia vuosia enemmän. Esityksessä on myös tarkempaa tietoa investointien ensisijaisista hyötötavoitteista päätöksenteon tueksi. Lisäksi käynnistettiin projekti, jonka tavoitteena on investointiohjelman hyötyjen selkeämpi realisoituminen. Projektissa kehitetään ja otetaan käyttöön toimintatavat koko investointiohjelman elinkaaren kattavaan hyötyjen arviointiin, mittaamiseen ja seurantaan.

Konserniyhtiöiden hallitusten osaamisen kehittämiseksi konserniohjaus- ja valvonta käynnisti ensimmäisen Vantaan kaupungin hallitusosaajakoulutuksen koulutuskokonaisuuden. Yhteensä seitsemän lähiopetuskertaa sisältävässä valmennuksessa hallitusten osaamista vahvistetaan Vantaan kaupungin keskeinen ohjeistus ja omistajapoliittiset linjaukset huomioiden. Koulutuskumppanina koulutuksessa on FCG.

Helmikuun alussa aloitti työympäristön kehittämispäällikkö, jonka tehtävä liittyy Kielotie 13:n tulevan kaupungin työtilan työympäristön suunnitteluun ja työn muutokseen.

Poikkeusolot ovat vaikuttaneet kehittämis- ja työhyvinvointipalveluiden palvelutuotantoon. Pääosa henkilöstön valmennuksista, koulutuksista ja kehittämis- ja työkykypalveluista on toteutettu etävalmennuksena. Vuoden alussa Vantaalla vaihtui henkilöstökoulutuksen järjestäjäkumppani, yhteistyö valitun kumppanin Metropolia ammattikorkeakoulun kanssa on käynnistynyt sujuvasti ja osaamisen kehittämisen vuosikellot toimialoilla on saatu toimintaan. Myös strategiset kehittämiskumppanit johtamisen, esimiestyön ja työyhteisöjen kehittämisen puolella kilpailutettiin viime vuonna ja kumppanit vaihtuivat. Sopimuskumppaneita 6 eri tuotteessa on yhteensä noin 70. Kehittämispalvelut on ohjannut ja tiedottanut toimialoja sopimusmuutoksesta sekä ohjannut uusia kumppaneita palvelutuotannossa.

Kasvupalveluiden palvelualue

Vantaan ja Keravan työllisyyden kuntakokeilu aloitti toiminnan 1.3.2021. Koronan vaikutukset asiakkasmääriin ja työkuormaan ovat merkittävät. Asiakaspalvelussa on haasteita sillä rajoitustoimenpiteet eivät salli henkilökohtaisen palvelun volyymin kasvattamista. Sähköiset- ja puhelinpalvelut ovat kuormittuneet. Tehtävissä joudutaan priorisoimaan tällä hetkellä erityisesti työttömyysturvaan liittyviä ja muita lakisääteisiä tehtäviä, mutta tavoitteena on kokonaisvaltaisen omavalmennustyön lisääminen. Prosesseja ja toimintatapoja kehitetään jatkuvasti.

Alkuvuodesta kasvupalveluissa keskityttiin uuden EU-rahoituskauden hankehakujen valmisteluun. Elinkeinopalvelujen rakennetta uudistettiin, uusi elinkeinopäällikkö sekä kaupunkitasoisen hanketöimiston päällikkö aloittivat työnsä. Elinkeinopalvelut on koordinoitunut SmartVantaa konseptin kehittämistä, jonka osina on työstetty Aviapoliksen alueen sekä Oppimiskampus –hankkeen kehitystyötä. Kansainvälisyyden ja elinvoiman edistämisen strategiateemojen työskentelyä viedään eteenpäin palvelualueen johdolla.

Kuntademokratian palvelualue

Pandemia vaikuttaa edelleen kuntademokratian kaupunkiturvallisuuden menokohdan toteumaan; mm. häiriötilannejohtoryhmän koordinaattorin resurssointiin. Maaliskuussa 2020 perustettu johtokeskus on jatkanut päivittäistä toimintaansa edelleen. Häiriötilannejohtoryhmän kokouksia on viikoittain kaksi.

Palvelualueen henkilöstö on edelleen alkuvuoden työskennellyt lähes kokonaan etänä. Samoin toimielinten kokoukset on järjestetty edelleen ns. hybridikokouksina Teams-ympäristössä, jolloin pääosa kokouksen osallistujista on toiminut etäyhteydellä.

Kuntavaalien siirto pandemian vuoksi huhtikuulta kesäkuulle vaikuttaa luonnollisesti myös valtuustokauden vaihdoksen järjestelyihin. Työ on hyvin käynnissä. Kaupungin tiedonhallintamalli on yhteistyössä tietohallinnon ja toimialojen kanssa laadittu tiedonhallintalain vaatimalle tasolle. Lakisääteinen sähköinen arkisto on kilpailutettu yhteistyössä hankinnan ja tietohallinnon kanssa ja käyttöönottoprojekti on alkamassa.

Hyvinvointialueuudistukseen liittyvä kaupungin toimintojen eriyttämisprojekti on ollut käynnissä vuoden alusta saakka.

Yleisjohto

Häiriötilannejohtaminen on jatkunut koko alkuvuoden.

Sisäinen tarkastus

Tarkastustoiminta on jatkunut pääosin kuten aikaisempinakin vuosina. Koronan vuoksi tarkastustyötä on tehty pelkästään sähköisiä välineitä hyödyntäen ja henkilöstö on työskennellyt etänä.

Viestintä

Viestinnän alkuvuoteen on edelleen vaikuttanut voimakkaasti korona. Monikielistä viestintää on kehitetty Neuvova-hankkeen tuella. Tarkoituksena on tavoittaa kaikki vantaalaiset. Apuna jalkautuvassa viestinnässä on ollut SPR:n vapaaehtoisia ja vuokrattu auto.

Markkinoinnin panoksia on käytetty koronaviestintään, mutta myös matkailu- ja asukasmarkkinointia on käynnistetty kahdella kampanjalla. Kaupunginjohtajan mediainfot ovat jatkuneet säännöllisesti ja niihin on lisätty koronatilanteen lisäksi muita ajankohtaisia aiheita. Sisäisiä infoja on pidetty noin kahden viikon välein. Vantaa.fi-uudistus käynnistyi tammikuussa ja etenee nopeaa vauhtia. Uuden sivuston pohja valmistuu alkusyksystä. Sivuston myötä tehostuu muun muassa alueellinen viestintä. Asukaslehden maaliskuun numerossa teemana oli kaavoitus- ja rakentamishjelman lisäksi kunta-vaalit.

12 SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2020	TA 2021	TOT 1-4 2021	TOT-% 2021	ENNUSTE 2021
TOIMINTATULOT	40 922	46 503	10 275	22	56 248
TOIMINTAMENOT	-713 179	-728 115	-237 710	33	-774 406
TOIMINTAKATE	-672 257	-681 613	-227 435	33	-718 158

Palvelualueittain toteuma

1 000 €							
Palvelualue	TA-menot	TOT 1-4	%	TA-tulot	TOT 1-4	%	TA-toimintakate
01 Sosiaali- ja terveyslautakunta	-132	-15	11	0	0		-132
10 Talous- ja hallintopalvelut	-31 949	-8 287	26	4 859	18	0	-27 090
30 Terveyspalvelut	-86 676	-38 447	44	4 160	948	23	-82 516
40 Perhe- ja sosiaalipalvelut	-120 273	-36 655	30	12 939	3 208	25	-107 334
60 Vanhus- ja vammaispalvelut	-215 245	-59 212	28	23 245	5 735	25	-192 000
Sosiaali- ja terveydenhuolto ilman ESH yhteensä	-454 275	-142 616	31	45 203	9 909	22	-409 072
20 Erikoissairaanhoito	-273 841	-95 094	35	1 300	366	28	-272 541
Toimiala yhteensä	-728 115	-237 710	33	46 503	10 275	22	-681 613

Sitovat määrärahat

Sosiaali- ja terveydenhuollon menojen ennakoitaan toteutuvan 46,3 milj. euroa käyttösuunnitelmaa korkeampina, josta noin 32,5 milj. euroa muodostuu poikkeusolotilanteen aiheuttamista lisämenoista. Tulojen arvioidaan ylittyvän 9,7 milj. euroa lentokenttätoiminnasta saatavan valtionkorvauksen myötä. Normaalitilanteen palvelutuotannon ylityshat muodostuvat pääosin vammaisten ateriapalvelumaksujen perimisestä toimialan toteutettavaksi (noin 2 milj. euroa), vanhusten ja vammaisten asumisen ostoista (1,5 milj. euroa), lastensuojelun palvelutarpeesta (yhteensä 1,2 milj. euroa) sekä Kaunialan sairaalan ostopalvelujen käytöstä (1,5 milj. euroa).

Tuottavuus- ja kasvuohjelman toimenpiteiden arvioidaan toteutuvan suunnitellusti. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla on käynnissä neljä Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman (MEK) toimenpidettä.

Talousarvion toteutuminen 2021

Sosiaali- ja terveydenhuollon menojen ilman erikoissairaanhoitoa ennakoitaan toteutuvan 46,3 milj. euroa käyttösuunnitelmaa korkeampina. Erikoissairaanhoidon määrärahan arvioidaan toteutuvan käyttösuunnitelman mukaisena.

Tuloja arvioidaan kertyvän noin 9,7 milj. euroa käyttösuunnitelmaa enemmän eli noin 56,2 milj. euroa, mikä sisältää sekä lentokenttätoiminnasta saatavan korvauksen että Tulevaisuuden sote-keskus - ja rakenneuudistushankkeisiin saatavan rahoituksen.

Ylityshasta noin 32,5 milj. euroa muodostuu poikkeusolotilanteen aiheuttamista lisämenoista. Poikkeusolotilanteen merkittävimmät lisämenot koostuvat näyttötoimintapisteiden menoista, hoitotarvikkeiden ja henkilösuojainten hankinnoista sekä suun terveydenhuollon liikelaitokselle myönnettävästä toiminta-avustuksesta. Vantaan lentokentällä järjestämän pandemiavastaanotto toiminnan palveluista arvioidaan syntyvän yhteensä noin 6,8 milj. euron menot, jotka valtio korvaa kaupungille.

Toimialan oman toiminnan menomäärärahan merkittävimmät ylitysuhat muodostuvat asiakasmak-sulain mukaisesta ateriapalvelumaksujen perinnän siirtymisestä toimialan toteutettavaksi (noin 2 milj. euroa), vanhusten ja vammaisten asumisen ostoista (1,5 milj. euroa) lastensuojelun palvelutar-peesta (yhteensä 1,2 milj. euroa), Kaunialan sairaalan ostopalvelujen käytöstä (1,5 milj. euroa) sekä hoitotarvikejakelun menoista (0,8 milj. euroa).

Tuottavuus- ja kasvuohjelman toimenpiteiden arvioidaan toteutuvan suunnitellusti. Tavoitevalmen-nusryhmän toiminta, jolla korvataan asiakkaille kotiin annettua tukea, on käynnistymässä, Rajakylän neuvola on siirretty Hakunilan neuvolan yhteyteen ja liikkuva terveysneuvonta on siirretty omaksi toiminnaksi.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Koronaepidemia paheni alkuvuoden aikana maaliskuun puoliväliin asti. Ruuhkautuneeseen tartun-nanjäljitykseen hankittiin lisähenkilökuntaa ostopalveluna, SPR:n ja seurakunnan vapaaehtoistyönä sekä virka-apupyynnönä puolustusvoimilta. Kuntoutusyksikön kiireetön palvelu pääosin keskeytettiin ja henkilöstö siirtyi tartunnanjäilykseen. Aktiivisilla toimilla tartunnanjäilyksen ruuhka on saatu pu-rettua ja tartunnanjäily tapahtuu nyt viiveettä. Positiivisista tartunnoista jäljitettiin tammi-helmi-kuussa noin 37 prosenttia ja maaliskuuhuuksissa noin 65 prosenttia.

Koronatestaustoiminta on Vantaalla toteutunut hyvin ja asukas on saanut testausajan samalle päi-välle lähes poikkeuksetta. Tammi-huhtikuussa testattiin 113 729 vantaalaista, joista covid-19-posi-tiivisia oli 5 482 (4,8 %). Koronan vuoksi erikoissairaanhoidossa oli tammi-huhtikuussa hoidettu 206 vantaalaista. Alkuvuoden aikana koronaan on menehtynyt 39 vantaalaista.

Covid-19-rokotukset ovat käynnistyneet tehokkaasti aluksi kahdessa ja huhtikuusta alkaen neljässä toimipisteessä. Huhtikuun loppuun mennessä ensimmäisen rokotteen oli saanut 64 688 ja toisen rokotteen 4 329 vantaalaista. Valtaosa rokotusajoista varataan sähköisesti. Lisäksi rokotusajanva-rauspuhelimeen on palkattu ulkopuolista henkilökuntaa ja ajanvarauspuhelimia on tuotettu lisäksi ostopalveluna. Pandemiarokotuksiin on järjestetty rokotushenkilöstöä ostopalveluna, lisäkrytoin-teina sekä omaa palvelutuotantoa supistamalla.

Vantaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala on jatkanut yhdessä HUS diagnostiikkakeskuksen kanssa Helsinki-Vantaan lentokentän terveysturvallisuustoimintaa ja koronatestausta.

Huolimatta pandemian aiheuttamista poikkeuksellisista paineista, toimialalla on jatkettu määrätie-toista työtä toimialalle asetettujen strategisten hyvinvointitavoitteiden saavuttamiseksi.

Terveysasemien puhelinpalveluun tehtiin suunniteltuja muutoksia ja puhelinliikennettä kanavoitiin osin terveysasemille, jolloin pystyttiin hyödyntämään asiakkaan tuttuus palvelun laadun parantami-ssa. Puhelimeen vastaaminen on nopeutunut viime vuoden lopun 27 minuutista 7 minuuttiin ja takaisinsoitot on pystytty tekemään noin kahdessa tunnissa.

Lääkäreiden vastaanotoille pääsy kiireettömässä asiassa ei ole nopeutunut toivotusti. Hoitajavas-taanottojen lisäämisellä on pyritty vähentämään tarvetta lääkärivastaanotoille. Lääkärin kiireettä mistä vastaanotoista noin joka kymmenes on korvattu hoitopuheluina ja lääkäriaikojen saatavuutta on edistetty hyödyntämällä eri ajanvaraustyyppisiä kysynnän mukaan. Sähköisiä hoidontarpeen ar-viointeja ja Maisa-viestejä on ollut alkuvuoden aikana yli 18 200. Työtä hoitoon pääsyn nopeutta-miseksi jatketaan. Hengitystieoireita potevat ovat päässeet viiveettä hoitoon Martinlaakson infektio-terveysasemalle.

Pitkittynyt koronapandemia on haastanut erityisesti nuorten hyvinvoinnin. Sektorirajat ylittävä Nuor-ten matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelujen edistämisen työryhmä on aloittanut maa-liskuussa toimintansa tavoitteena yhteistyön tiivistäminen, rakenteiden luominen sekä matalan kyn-nyksen palvelujen kehittäminen. Nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen vahvista-miseksi toimialalla on osallistuttu alueellisena yhteistyönä toteutuviin, HUS Psykiatrian koordinoimiin ns. IPC-koulutuksiin ja menetelmään perustuvia lyhytterapeuttisia vastaanottokäyntejä on aloitettu.

Lasten ja perheiden vaikeutunut tilanne näkyy mm. lapsiperheiden kotipalvelussa, jossa asiakaskäyntien määrä on kaksinkertaistunut edellisvuoden tammi-maaliskuusta sekä lastensuojeluilmoitusten määrässä, jotka ovat lisääntyneet 9 prosenttia edellisvuoden tammi-maaliskuuhun verrattuna. Lapsiperheiden kotipalvelun tarpeen kasvuun on vastattu lisäämällä ostopalveluja. Vuoden alusta toteutetussa perhe- ja sosiaalipalvelujen organisaatiomuutoksessa lapsiperheiden sosiaalihuollon palveluja järjestettiin uudelleen tukemaan paremmin ja sujuvoittamaan asiakaslähtöistä prosessia. Muutoksen myötä mm. lapsiperheiden palvelutarpeen arviointi on tehostunut. Lastensuojelun avoimuuden asiakkaiden osuus Vantaan 0–17-vuotiaista on tarkastelujaksolla ollut tavoitteen mukaisesti 2,4 prosenttia. Lapsiperheiden tukemiseksi on jatkettu perhekeskustoimintamallin kehittämistä ja laajentamista monialaisena yhteistyönä. Tavoitteena on kehittää lasten, nuorten ja perheiden palvelujen verkostomaista työotetta kansallisen mallinnuksen mukaisesti.

Omassa kodissa kotihoidon turvin tai ilman palvelutarvetta asui maaliskuun lopussa tavoitteen mukaisesti 93,4 prosenttia Vantaan 75 vuotta täyttäneistä. Pandemiatilanteesta huolimatta kotihoidon palvelut on pystytty järjestämään asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Hoitoketjujen sujuvuudessa on ollut haasteita johtuen pandemian aiheuttamista toiminnan supistuksista; Vantaan sairaalalla on kuitenkin ollut koko ajan hyvä valmius hoitaa koronapotilaita ja muita sairaalahoitoa tarvitsevia potilaita. Palvelualueella on otettu käyttöön virtuaalisia ratkaisuja mm. päivä- ja työtoiminnassa. Vanhus- ja vammaispalveluissa on aloitettu LiiSa, liikkuva sairaala -palvelun pilotointi. Liikkuvalla sairaalalla tuetaan ikääntyneiden päivystyksellisten tilanteiden hoitamista kotona. Palvelua kehitetään ja seurataan yhteistyössä HUS Akuutin ja Espoon kanssa.

Vantaan erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa lähes kokonaisuudessaan HUS-kuntayhtymä. Tammi-maaliskuun 2021 aikana elekttiivisten läheteiden määrä (9 997 kpl) lisääntyi 5,9 prosenttia vuoden 2020 vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Maaliskuun lopussa Vantaan potilaita oli vuodeosasto- ja poliklinikkajonoissa yhteensä reilu 6 500 (v. 2020 noin 2 060), joista vajaa 10 prosenttia oli jonottanut yli hoitotakuuajan. Eniten hoitotakuun ylittäneitä jonottajia on silmätautien erikoisalalle. Jonotiedoissa näkyy Covid-19-epidemiasta johtuva vastaanottojen peruuntuminen. Erikoissairaanhoidon päivystyskäyntien määrä oli 9,7 prosenttia pienempi kuin vuoden 2020 vastaavana ajankohdana. Lääkärinkonsultaatiotoiminta on jatkunut perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä aikaisemman suunnitelman mukaisesti. Uusia yhteistoimintamalleja ei ole otettu alkuvuonna käyttöön, sillä molemmat organisaatiot ovat keskittyneet Covid-19-epidemian hoitoon.

Suun terveydenhuollon palvelutuotanto toteutuu sopimuksen ja käyttösuunnitelman mukaisesti ja liikelaitos on käynnistänyt ruuhkien ja palveluvelan purkamisen.

Tiedolla johtamisen vakiinnuttamista osana johtamisen työkaluja on jatkettu. Toimialatasoinen tiedolla johtamisen ja raportoinnin pilottiryhmä on perustettu koordinoimaan kaikkien palvelualueiden tietotarpeita. Palvelualuekohtaisten Power BI -koontinäyttöjen kehitystyö on jatkunut ja toimialatasoisen dashboardin ensimmäinen tuotantoluonnos on käytössä. Koronatilanteen tuomiin tietotarpeisiin on vastattu ja koronan koontinäyttö on tuotantokäytössä Power BI -alustalla johdon apuna.

Maisa-ajanvarausportaalin kautta tapahtuvia ajanvarausmahdollisuuksia on jouduttu koronan vuoksi supistamaan, mutta työtä ajanvarauksen laajentamiseksi nykyistä useampiin palveluihin tullaan jatkamaan. Etä- ja itsepalveluiden käytön lisäämistä edistetään toimialan, rakenneuudistushankkeen sekä tietohallinnon yhteistyössä. Apotti-järjestelmän käytön vakauttamiseen liittyviä toimenpiteitä on jatkettu yhteistyössä Apotin kanssa.

Sote-valmistelua on jatkettu yhteistyössä Keravan kanssa Tulevaisuuden sote-keskus - ja rakenneuudistushankkeilla. Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeessa on jatkettu palvelujen kehittämistä asiakastarpeisiin vastaamiseksi ja strategisten hyvinvointitavoitteiden saavuttamiseksi. Rakenneuudistushankkeessa on varauduttu hyvinvointialueen käynnistymiseen mm. selvittämällä kaupungista eriytyviä toimintoja sekä perehtymällä alueen käynnistymisen vaatimiin toimenpiteisiin ja tehtäviin. Hanketuella edistetään palvelutuotannon digitalisaatiota sekä tietojohdamisen ratkaisuja. Uusimaa-tasoisena yhteistyönä on jatkettu erikoissairaanhoidon ohjauksen ja palveluintegraation kehittämistä. Valmistelun etenemistä on käsitelty säännöllisesti mm. Vantaan ja Keravan kaupunginhallitusten sekä sote-lautakuntien yhteisissä iltakouluissa.

Toimialan sote-palvelurakenteen nykytila-analyysin pohjalta on käynnistetty palvelujen tuotantotapojen, volyymien ja kustannusten tarkastelu. Analyysia on hyödynnetty toimialan johtamisessa, henkilöstösuunnittelussa ja strategisten painopisteiden pohdinnassa. Tämän lisäksi saatavan tiedon pohjalta palvelualueilla valmistellaan tarkoituksenmukaisiksi arvioidut toimenpiteet kokonaisvaikutavuuden edistämiseksi ja kustannuskasvun hillitsemiseksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala on saanut vuoden 2021 alusta kaupunkitasoisen myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman (MEK) määrärahan käyttöönsä täysimääräisesti. Vanhus- ja vammaispalvelujen Kiinneohtia-projektissa on tehty etsivää vanhustyötä sekä tuettu erityisen hauraassa tilanteessa olevia vanhuksia. Suun terveydenhuolto on jatkanut matalan kynnyksen yksilö- ja ryhmäohjausta suun omahoidon edistämiseksi. Ehkäisevän terveydenhuollon Moniku-hanke monikulttuuristen perheiden tukemiseksi on käynnistymässä. Lapsiperheiden kotipalvelun kokonaisuudessa tarjotaan kaikille vauvaperheille kolme maksutonta kotikäyntiä, toiminta on aloitettu raportointikauden lopussa. Lisäksi määrärahaa on saatu alakouluikäisten iltapäivätoiminnan käynnistämiseen; toiminnan aloittamista avoimessa kohtaamispaikassa on valmisteltu.

13 KASVATUS JA OPPIMINEN

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2020	TA 2021	TOT 1-4 2021	TOT-% 2021	ENNUSTE 2021
TOIMINTATULOT	33 795	34 665	17 484	50	33 803
TOIMINTAMENOT	-459 206	-480 156	-150 504	31	-481 563
TOIMINTAKATE	-425 411	-445 492	-133 020	30	-447 760

Palvelualueittain toteuma

1 000 €							
Palvelualue	TA-menot	TOT 1-4	%	TA-tulot	TOT 1-4	%	TA-toimintakate
10 Opetuslautakunta	-90	-20	22	0	0		-90
20 Yhteiset palvelut	-9 962	-2 771	28	395	21	5	-9 567
30 Perusopetus	-210 515	-67 885	32	13 125	7 617	58	-197 390
50 Varhaiskasvatus	-182 338	-56 321	31	17 971	8 981	50	-164 368
90 Svenskspråkiga servicen	-13 293	-4 069	31	708	188	27	-12 585
40 Lukiot	-26 285	-7 952	30	561	589	105	-25 724
Kasvatus ja oppiminen bruttoyksiköt yhteensä	-442 484	-139 017	31	32 760	17 395	53	-409 724
70 Ammatillinen opetus	-37 672	-11 487	30	1 904	88	5	-35 768
Kasvatus ja oppiminen nettoyksiköt yhteensä	-37 672	-11 487	30	1 904	88	5	-35 768
Toimiala yhteensä	-480 156	-150 504	31	34 665	17 484	50	-445 492

Sitovat määrärahat

Kasvatuksen ja oppimisen toimintatuottojen toteutuma 30.4.2021 on 50,4 prosenttia ja toimintakulujen toteutuma 31,3 prosenttia. Toimintatuottojen ennustetaan huhtikuun ennusteessa alittuvan 0,9 milj. euroa. Alitus johtuu varhaiskasvatuksen uudesta asiakasmaksulaista, joka tulee pienentämään hoitopäivämaksukertymää (-1,3 milj. euroa). Tuloissa ja myös menoissa on ylitysenusteena huomioitu lukiokoulutuksen korona-avustuksen kevään osuus 0,4 milj. euroa.

Toimintakulut ovat huhtikuun ennusteen mukaan ylitymässä 1,4 milj. euroa. Ennusteessa on huomioitu oppivelvollisuuden pidentämisestä johtuvat määrärahatarpeet, joista on tehty määrärahanmuutosesitys.

Talousarvion toteutuminen 2021

Toimintatuottojen ennustetaan huhtikuun ennusteessa alittuvan 0,9 milj. euroa. Alitus johtuu varhaiskasvatuksen uudesta asiakasmaksulaista, joka tulee pienentämään hoitopäivämaksukertymää. Hoitopäivämaksujen arvioidaan jäävän 1,3 milj. euroa alle talousarvion. Ruotsinkielisellä palvelualueella tulee myös hiukan laskua hoitopäivämaksukertymään, sitä ei ennusteessa ole huomioitu. Tuloissa on ylitysenusteena huomioitu lukiokoulutuksen korona-avustuksen kevään osuus 0,4 milj. euroa. Vastaava ylitysenuste on myös menoissa.

Valtio on myöntänyt Vantaan perusopetukselle koulutuksellisen tasa-arvoavustusta (kota) 4,3 milj. euroa lukuvuodelle 2021–2022 (Lv 2020-2021 kota-avustus 4,9 milj. euroa).

Toimintakulut ovat huhtikuun ennusteen mukaan ylitymässä 1,4 milj. euroa. Ennusteessa on huomioitu oppivelvollisuuden pidentämisestä johtuvat määrärahatarpeet, joista on tehty määrärahanmuutosesitys. Varhaiskasvatuksessa koronapandemia tilanne on kasvattanut merkittävästi Seuren

henkilöstövuokrauksen kustannuksia. Tähän on vaikuttanut mm. henkilöstön karanteenit. Varhaiskasvatuksen lopulliseen toteutumiseen liittyy pandemian ja siihen liittyvän palvelun käytön osalta merkittävää epävarmuutta.

Perusopetuksessa saadaan toteutettua kasvu- ja tuottavuusohjelman mukaiset oppimateriaalileikkaukset. Lukuvuonna 2021–2022 valtion koronarahoitus (4,2 milj. euroa) ei enää jatku. Koronasta johtuvan oppimisvajeen paikkaamiseksi ei ole budjetoitu erityistä rahoitusta.

Poikkeusolojen tukitoimet Vantaan lukioissa –hankkeelle on saatu jatkoaikaa 31.12.2021 saakka ja tukitoimia on mahdollista antaa kaikille opiskelijoille. Toisella asteella on etäopetuksen aikana säästetty ateria ja siivouskuluissa.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Lasten määrä kasvoi varhaiskasvatuksessa 399 lapsella joulukuusta 2020 tammikuuhun 2021. Kotihoidon tuella olevien lasten määrä väheni 49 lapsella. Lasten kokonaismäärä palvelujen piirissä on kuitenkin samalla tasolla kuin vastaavana aikana edellisenä vuonna.

Palvelujen peittävyys oli 80,6 prosenttia alkuvuonna 2021, joka on 0,3 prosenttia korkeampi kuin edellisen vuoden vastaavana aikana.

Kotihoidon tuen kuntalisää pienennettiin 1.4.2021 alkaen 55 euroa. Alennettu kuntalisä on 160 euroa/kk. Pandemiatilanteen vuoksi avoimet päiväkodit ja avoimet kohtaamispaikat ovat olleet suljettuna 1.1.–30.4., asukaspuistot 18.3.–30.4. ja kerhot 12.4.–30.4.2021.

Vantaa on valikoitunut mukaan kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun, joka kestää elokuun 2021 alusta toukokuun 2024 loppuun. Opetus- ja kulttuuriministeriö on tehnyt otannan kokeiluun osallistuvista Vantaan toimipaikoista (26 toimipaikkaa) ja lapsista (noin 500 lasta). Ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta on yksi varhaiskasvatusyksikkö mukana.

Alkuvuoden 2021 aikana ei ole tapahtunut toiminnan järjestämisessä muita merkittäviä muutoksia kuin yläkouluikäisten etä- ja vuoro-opetusjärjestelyt. Tulevaa lukuvuotta suunniteltaessa on havaittu vaativan erityisen tuen kasvu. Syksyllä 2021 tulee perustaa kolme uutta vammaisopetuksen ryhmää sekä yksi polikliinisen opetuksen ryhmä tai vastaava vaativaa tukea tarjoava ryhmä.

Oppivelvollisuuden laajenemista on valmisteltu. Lukioissa on valmistauduttu uuden opetussuunnitelman käyttöönottoon. Ammattiopisto Varia on osallistunut työllisyyden kuntakokeiluun ja laatinut palvelupolkuja sekä kuvannut palvelutarjooman yhdessä Careerian ja Keudan kanssa. Toinen aste on opiskellut pääosin etänä 9.4. saakka, jonka jälkeen sekä lukioissa että ammattiopisto Variassa palattiin osittaiseen lähiopetukseen. Variassa on ollut turvallisuus huomioiden pieniä lähiopetusryhmiä lähes koko koronan ajan.

Ruotsinkielisellä palvelualueella on lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden kokonaismäärä palvelujen piirissä on samalla tasolla kuin vastaavana aikana edellisenä vuonna.

Nuorisotyöntekijän työtehtäviä on muutettu etsiväksi nuorisotyöntekijäksi, jotta voidaan paremmin vastata pidennetyn oppivelvollisuuden tarpeita.

Opiskeluhuollossa 90 prosenttia kuraattoreista ja psykologeista suoritti lyhytterapeuttisen työotteen koulutuksen loppuun. Tiedolla johtamisen prosesseja on aloitettu kehittämään indikaattorien määrittelytyöllä. Digipalveluita on kehitetty kuraattori- ja psykologityössä.

Kaksi uutta opiskeluhuollon esimiestä ja perusopetuksessa yksi uusi kuraattori ja yksi uusi koulu-psykologi aloittivat työnsä uusien vakanssien myötä. MEK-rahoituksella palkattiin neljäs kuraattori varhaiskasvatukseen.

16 KAUPUNKIKULTTUURI

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2020	TA 2021	TOT 1-4 2021	TOT-% 2021	ENNUSTE 2021
TOIMINTATULOT	8 839	10 700	3 543	33	10 023
TOIMINTAMENOT	-68 289	-71 519	-21 373	30	-72 145
TOIMINTAKATE	-59 450	-60 819	-17 830	29	-62 122

Palvelualueittain toteuma

1 000 €							
Palvelualue	TA-menot	TOT 1-4	%	TA-tulot	TOT 1-4	%	TA-toimintakate
10 Vapaa-ajan lautakunta	-69	-23	33	0	0		-69
21 Yhteiset palvelut	-2 077	-788	38	0	312		-2 077
37 Kirjasto- ja asukaspalvelut	-20 494	-5 938	29	2 169	608	28	-18 325
331 Kulttuuripalvelut	-7 313	-2 379	33	365	130	36	-6 948
34 Liikunta	-27 022	-7 940	29	5 887	785	13	-21 135
35 Nuorisio	-9 394	-2 656	28	910	1 033	113	-8 484
Kaupunkikulttuuri bruttoyksiköt yhteensä	-66 369	-19 724	30	9 331	2 868	31	-57 038
332 Musiikkiopisto	-4 196	-1 316	31	1 047	526	50	-3 149
333 Kuvataidekoulu	-954	-332	35	322	148	46	-632
Kaupunkikulttuuri nettoyksiköt yhteensä	-5 150	-1 649	32	1 368	675	49	-3 781
Toimiala yhteensä	-71 519	-21 373	30	10 700	3 543	33	-60 819

Sitovat määrärahat

Kaupunkikulttuurin bruttoyksiköiden tulojen toteutuma 30.4.2021 on 31 prosenttia ja menojen toteutuma 30 prosenttia. Koko vuoden osalta tulojen ennustetaan alittuvan 0,64 milj. euroa koronasulkemisten aiheuttamien tulonmenetysten johdosta. Menojen arvioidaan ylittävän 0,60 milj. euroa budjetoimattomien hankkeiden vaikutuksesta. Nettoyksiköiden toimintakatteiden ennustetaan ylittävän hieman koronan johdosta alittuvien maksutuottojen vuoksi.

Talousarvion toteutuminen 2021

Kaupunkikulttuurin toimialan ensimmäinen vuosikolmannes toteutui pääosin talousarvion mukaisesti. Koronaviruspandemian vaikutuksesta huhtikuun ennusteessa toimintatuottojen arvioidaan alittuvan noin 0,7 milj. euroa. Budjetoitua suuremmat hankeavustukset sekä liikuntapaikkojen mainos- ja nimimyyntistä saatavat tuotot kasvattavat tuloja, mutta poikkeustilan vuoksi suljetuista toimitiloista ja palveluista kertymättä jäävät maksutuotot (noin 1,6 milj. euroa) painavat ennusteen alijäämäiseksi.

Toimintakulut ovat huhtikuun ennusteen mukaan ylittymässä noin 0,6 milj. euroa. Poikkeustilan vuoksi suljetuista tiloista johtuvat säästöt arvioidaan olevan noin 0,5 milj. euroa. Menoylitykset johtuvat hankkeiden menoista sekä liikuntapalveluiden avustuksista, jotka ylittävät liikuntapaikkojen nimi- ja mainosmyynnin tuloja vastaavalla summalla edustusjoukkueille jaettavina avustuksina.

Tuottavuus- ja kasvuohjelman toimenpiteet ovat toteutumassa maksukorotuksista saatavia tulonlisäyksiä lukuun ottamatta.

Nettobudjetoitujen yksikköjen (musiikkiopiston ja kuvataidekoulun) toimintakatteiden ennustetaan alittuvan yhteensä noin 65 000 euroa koronasta johtuvien tulomenetysten vuoksi.

MEK-hankkeen määrärahaa ennustetaan jäävän jonkin verran käyttämättä alkuvuoden sopeutusten vuoksi ja uusien toimintamuotojen käynnistymisen siirtyessä myöhäisemmäksi.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana suuri osa toimialan toimipaikoista oli koronaviruspandemian vuoksi suljettuina tai ne olivat avoinna rajoitetusti. Palvelutuotantoa on jatkettu soveltuvilta osin vaihtoehtoisilla toimintamuodoilla, kuten digitaalisena nuorisotyönä ja virtuaalijumpilla.

Poikkeusolojen vuoksi suljettujen toimipaikkojen henkilöstöstä noin kolmekymmentä työntekijää siirtyi resurssikeskuksen kautta työskentelemään väliaikaisesti muihin tehtäviin.

Kokonaisuudessaan toimialan toimintaa on jouduttu sopeuttamaan poikkeustilan sekä tuottavuus- ja kasvuohjelman säästöpainneiden vuoksi.

Kehittämisen osalta alkuvuosi toteutui pääosin suunnitellusti ja uusina avauksina käynnistyivät Harjastusten Vantaa -hanke sekä Monipaikkainen digitukipalvelu kuntalaisille -hanke yhteistyössä Espoon kaupungin kanssa. Nuorisopalveluiden ja työllisyyspalveluiden yhteishanke Rinnalla kulkien -hanke sai mittavan rahoituksen ja nuorisotyöttömyyden parantamiseen tähtäävä hanke käynnistyy loppukeväästä.

Kuusijärven kehittämisen työryhmätyöskentely käynnistyi. Kuusijärven palvelukonseptin suunnittelu sekä käyttäjädatan ja -kokemustiedon selvitys käynnistyi. Kivistön kauppakeskukseen sijoittuvan palvelukeskittymän suunnittelua jatkettiin. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon valmistelutyöryhmän työskentely käynnistyi.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman (2019–2021) toimenpiteet etenevät pääosin suunnitellusti. Vuoden 2021 uusien toimenpiteiden osalta on jouduttu toimintaa sopeuttamaan tai toiminnan aloittaminen on jossain tapauksissa siirtynyt.

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2020	TA 2021	TOT 1-4 2021	TOT-% 2021	ENNUSTE 2021
TOIMINTATULOT	289 227	287 284	91 147	32	287 284
TOIMINTAMENOT	-232 423	-246 089	-77 117	31	-252 516
TOIMINTAKATE	56 803	41 195	14 030	34	34 768

Taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

Palvelualueittain toteuma

1 000 €							
Palvelualue	TA-menot	TOT 1-4	%	TA-tulot	TOT 1-4	%	TA-toimintakate
1410 Kaupunkisuunnittelu-lautakunta	-122	-23	19	0	0		-122
14 20 Yhteiset palvelut	-2 173	-577	27	0	0		-2 173
14 30 Kiinteistöt ja tilat	-6 846	-1 878	27	42 596	9 313	22	35 750
14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö	-7 666	-2 172	28	4 824	2 312	48	-2 842
Kaupunkisuunnittelulautakunta yhteensä	-16 807	-4 650	28	47 420	11 625	25	30 613
15 01 Tekninen lautakunta	-65	-10	15	0	0		-65
14 50 Kadut ja puistot	-43 400	-11 328	26	26 955	8 142	30	-16 445
14 51 Joukkoliikenne	-59 199	-18 665	32	12 700	4 242	33	-46 499
Tekninen lautakunta bruttoyksiköt yhteensä	-102 664	-30 003	29	39 655	12 385	31	-63 009
15 20 Tilakeskus	-126 276	-39 143	31	202 267	64 435	32	75 991
14 52 Varikko	-5 339	-2 174	41	6 242	2 365	38	903
Tekninen lautakunta nettoyksiköt yhteensä	-131 615	-41 317	31	208 509	66 801	32	76 894
Tekninen lautakunta yhteensä	-234 278	-71 320	30	248 164	79 185	32	13 886
14 74 Ympäristölautakunta	-33	-8	23	0	0		-33
14 76 Ympäristökeskus	-3 971	-1 139	29	700	337	48	-3 271
Ympäristölautakunta yhteensä	-4 004	-1 147	29	700	337	48	-3 304
Toimiala yhteensä	-255 089	-77 117	30	296 284	91 147	31	41 195

Taulukko sisältää Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja;

-9 000   0   0   9 000   0   0   0

Sitovat määrärahat

Toimialan tuottojen ennustetaan toteutuvan pääosin talousarvion mukaisesti, mutta tässä vaiheessa vuotta ennusteessa liittyy epävarmuutta. Yleinen taloudellinen tilanne näkyy tonttikysynnän hiipumisena. Sopimuskorvaustulojen osalta talousarvion ylittyminen on kuitenkin mahdollista. Luminen alkutalvi on lisännyt kunnossapidon kuluja. HSL:n kuntaosuuden ylittävän talousarvion noin 6,5 milj. eurolla. Toimitilainvestointien ennustetaan alittavan talousarvion 7,4 milj. eurolla ja julkisen käyttöomaisuuden ylittävän talousarvion 4,5 milj. eurolla.

Toimialan sitovien tavoitteiden arvioidaan toteutuvan täysin tai osittain. Uusi yleiskaava hyväksyttiin 25.1.2021. Kielotie 13 toimistotalon kilpailutus saatiin päätökseen ja Kivistön palvelukeskittymän rakentaminen on alkanut. Vantaan ratikan kaavasunnittelu on edennyt suunnitellusti ja lisäksi on järjestetty vuorovaikutustilaisuuksia niin asukkaille kuin kaupunkikehittäjillekin.

Talousarvion toteutuminen 2021

Toimialan tuottojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti, mutta koronapandemia voi vaikuttaa toimialan tuottoihin. Yritysten epävarmat tulevaisuudennäkymät vaikuttavat tonttien kysyntään. Tontinluovutustulojen korkean tason säilyttäminen vaatii kaavoituksen ja asemakaava-alueiden kunnallistekniikan resursseja.

HSL:n lipputulot ovat noin puolet verrattuna vuoden 2019 tasoon. Toimialan kulujen ennustetaan ylittävän talousarvio noin 6,5 milj. eurolla HSL:n kuntaosuuden takia. Arvioiden mukaan kestää noin 18 kuukautta ennen kuin käyttäjämäärät ovat palautuneet poikkeustilannetta edeltävälle tasolle. Toimitilainvestointien ennustetaan alittavan talousarvion 7,4 milj. eurolla. Lumisen talven myötä lumi-kuormista saatavat tulot ovat pitkäaikaista keskiarvoa korkeampia, mutta vastaavasti katujen kunnossapidon ja varikon kulut ovat myös kasvaneet.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Työskentely sekä MAL-suunnitelman laatimiseksi että MAL-sopimuksen tavoitteiden toteuttamiseksi on edennyt suunnitellusti. Kaavoitustavoitetta ei todennäköisesti saavuteta, mutta asuntojen lukumäärä kuitenkin saavutettaneen. Hyväksytyissä asemakaavoissa on yhteensä asumista noin 70 000 krs-m². Tonttipula ja kaavoituspäätösten viiveet hidastavat myös kaupungin omaa rakentamista.

Vantaan ratikan tarvitsemien ja mahdollistamien kaavojen valmistelu on sujunut suunnitellusti. Kaupunginhallitus päätöksen mukaan ratikan reitti kulkee Tikkurilan juna-aseman alitse. Ratikasta viestitään jatkuvasti monikanavaisesti ja vuorovaikutustilaisuuksia on pidetty niin asukkaille kuin kaupunkikehittäjillekin. Ratikan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadut mielipiteet on analysoitu ja katutila- ja taidekyselyn vastauksista on koostettu raportti ratikan nettisivuille.

Eduskunta päätti alkuvuodesta 2021 siirtää kuntavaalit huhtikuulta kesäkuulle. Siirron vuoksi kaupunkiympäristön toimialan uusi lautakuntarakenne astuu kesäkuun sijaan voimaan vasta elokuussa. Siirto on vaikuttanut sekä nykyisten lautakuntien loppukauden aikataulutukseen ja päätösvalmisteluun että uusien lautakuntien työn aloitukseen liittyviin käytännön järjestelyihin. Alkuvuoden aikana on jatkettu luottamushenkilöiden koulutusten suunnittelua sekä päätösvalmistelun prosessien kehittämistä uutta toimielinrakennetta vastaaviksi.

Kielotie 13 toimistotalon kilpailutus saatiin päätökseen ja VTK Kiinteistöt Oy:n hallitus teki kilpailun lopputuloksen mukaisen hankintapäätöksen. Kivistön palvelukeskittymän rakentaminen on alkanut.

MATTI-alustan käyttö on laajentunut. Jatkokehitysprojektissa parannetaan sekä järjestelmää että prosesseja. Yleisten alueiden lupa- ja valvontatoiminta on integroitu Lupapisteen kanssa. Kiinteistöhallintajärjestelmän käyttöarkistointi siirrettiin MATTI-järjestelmään.

Ympäristökeskus on koonnut toimialojen tiedot resurssiviisauden tiekartan toteumasta ympäristövastuuraporttiin. Puurakentamisen osuuden lisäämiseksi on valmisteilla Vantaan puurakentamisen linjaukset ja toimenpiteet. Puun käyttöä edistäviä hankeratkaisuja tehtiin mm. Elmon uimahallin hankesuunnittelussa sekä Koivukylän ja Ruusuapuun päiväkotien urakkakilpailutuksissa.

Etätyön toimintatapoja on kehitetty ja verkossa järjestettävien toimialatasoisten koulutusten suosio on kasvanut. Uudenlaisia tapoja tavoittaa ja osallistaa kuntalaisia on kehitetty. Vuorovaikutustyössä on jatkettu verkkotilaisuuksien järjestämistä ja valmisteltu toimialan osallisuussuunnitelmaa, joka liittyy osallisuuden tavoitteisiin. Asukasbarometri 2020 saatiin valmiiksi alkuvuoden aikana.

MEK-rahoituksella on käynnistymässä Koivutorin kunnostus sekä Mikkolan ja Länsimäen koulupihojen kunnostus. Hakunilan ja Martinlaakson osallistuvan budjetoinnin hankkeista toteutuksessa on

14 kohdetta. Havukosken, Länsimäen ja Mikkolan alueiden osallistuvaa budjetointia käynnistetään ideointivaiheella.

Sukupuolittainen budjetointi -pilottiprojekti on jatkunut tutustumalla HSL:n uuteen asiakastietojärjestelmään. Järjestelmän avulla on mahdollista luoda mittareita joukkoliikenteen käytöstä iän, sukupuolen ja asuinalueen perusteella.

LIKELAITOKSET

1 000 €

Palvelualue	TA-menot	TOT 1-4	%	TA-tulot	TOT 1-4	%	TA - toimintakate
211 Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	-39 614	-12 505	32	41 585	13 781	33	1 971
213 Suun terveydenhuollon liikelaitos	-24 500	-7 481	31	25 410	8 110	32	910
Liikelaitokset yhteensä	-64 113	-19 986	31	66 995	21 891	33	2 882

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

Talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2020	TA 2021	TOT 1-4 2021	TOT-% 2021	ENNUSTE 2021
TOIMINTATULOT	40 190	41 585	13 781	33	42 327
TOIMINTAMENOT	-37 964	-39 614	-12 505	32	-40 044
POISTOT	-1 405	-1 971	-476	24	-1 710
LIIKELYLIJÄÄMÄ / -ALIJÄÄMÄ	821	0	800		572
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	4	0	1		0
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	825	0	800		572
Poistoeron lisäys/vähennys	314	314	314		314
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 139	314	1 115		887

Sitovat määrärahat

1 000 €	TA 2021	TOT 1-4 2021
Liikelylijäämä	0	800
Bruttoinvestoinnit	-2 300	-88

Talousarvion toteutuminen 2021

Pelastuslaitoksen alkuvuosi on toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Toimintatuotot ovat toteutuneet ennakkoidusti. Toimintamenot ovat alittaneet talousarvion henkilöstökulujen ja poistojen osalta. Lisäksi on saatu liiketoiminnan muita tuottoja myydyistä ajoneuvoista, jotka olivat budjetoimattomia. Koko vuoden toimintamenojen ja -tuottojen on arvioitu toteutuvan ennakkoidun mukaisesti.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Aluehallintovirasto (AVI) on antanut huomautuksen toimintavalmiuden puutteista lähinnä Vantaan alueella, ja velvoittaa korjaamaan mainitut puutteet pelastuslaitoksen esittämän toimenpidesuunnitelman mukaisesti. Toimintavalmiutta parannetaan ensisijaisesti lisäämällä kärkiyksiköitä suunnitelman mukaisesti.

SOTE-/hyvinvointialueen valmistelua on jatkettu.

Suun terveydenhuollon liikelaitos

Talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2020	TA 2021	TOT 1-4 2021	TOT-% 2021	ENNUSTE 2021
TOIMINTATULOT	23 623	25 410	8 110	32	25 460
TOIMINTAMENOT	-23 229	-24 500	-7 481	31	-24 856
POISTOT	-32	-10	-7	71	-10
LIIKELYLIJÄÄMÄ / -ALIJÄÄMÄ	362	900	621		593
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	-195	-210	-69		-210
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	167	690	552		383
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0		0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	167	690	552		383

Sitovat määrärahat

1 000 €	TA 2021	TOT 1-4 2021
Liikelylijäämä	900	621
Lainan korko	-159	-53
Korvaus peruspääomasta	-68	-23
Bruttoinvestoinnit	0	0

Pandemian vaikutus näkyi vielä alkuvuonna alhaisempina painotettujen toimenpiteiden ja asiakaskäyntien määränä.

Suoritettujen painotettujen toimenpiteiden määrä 1–4/2021 on 15 prosenttia yli vastaavan edellisvuoden tasosta. Tulos on ylijäämäinen.

Koko vuoden 2021 osalta tulos on ylijäämäinen. Ylijäämällä katetaan aikaisempien vuosien alijäämä.

Talousarvion toteutuminen 2021

Liikevaihto 1–4/2021 oli 8,1 milj. euroa vuoden 2021 talousarvion toteuma-asteen ollessa 32,7 prosenttia. Painotettujen toimenpiteiden osalta talousarvion toteuma-aste on 30,2 prosenttia. Asiakaskäyntien suhteen toteuma-aste on 28,0 prosenttia. Alkuvuoden alhaisempi painotettujen toimenpiteiden määrä ja asiakaskäynnit johtuivat pandemian vaikutuksesta. Talousarviossa on toimintaavustusta 625 000 euroa, minkä on tarkoitus kattaa edellisten vuosien alijäämä sekä tasapainottaa vuoden 2021 taloutta.

Operatiiviset kulut 1–4/2021 olivat 7,5 milj. euroa talousarvion toteuma-asteen ollessa 30,2 prosenttia. Materiaalien ja palveluiden toteuma-aste oli 34,9 prosenttia. Alkuvuonna hankittiin aineita ja tarvikkeita normaalia enemmän johtuen välinehuollon ulkoistamisesta.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen suunnitelman mukaiset poistot ja rahoituserät 1–4/2021 olivat asetettujen tavoitteiden mukaiset.

Koko vuoden 2021 osalta ennusteen tilikauden ylijäämä on käyttösuunnitelman mukainen. Ennusteeseen on päivitetty välinehuollon vaikutus sekä alkuvuoden alhaisempi painotettujen toimenpiteiden määrän ja asiakaskäyntien vaikutus.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Tammi-huhtikuun 2021 aikana Suun terveydenhuollon liikelaitoksen toimintavolyymi alkoi vähitellen palautua normaalille ja ennustetulle tasolle. Edelleen kuitenkin muutama henkilökunnan jäsen oli pois kliinisestä hoitotyöstä, ja turvallisuustekijöiden vuoksi muokatut työtavat hidastivat tuotantoa. Tämän vuoksi vuoden 2021 ennuste käyntien osalta on vähennetty 3,9 prosenttia (TA 2021 207 000, ennuste 199 000) ja toimenpiteiden osalta 2,2 prosenttia (TA 2021 450 000, ennuste 440 000).

Liikelaitoksessa aloitettiin vuoden 2020 aiheutuneen hoitovelan purku. Vuoden 2020 aikana oli muodostunut hoitojono sekä hoitotakuun että jatkohoitoaikojen osalta. Näitä jonoja ruvettiin purkamaan oman henkilökunnan tekemillä lisätoilla, joihin on olemassa erillinen sopimus. Koulu- ja neuvolaikäisten suun hoito on toteutunut suunnitellulla tavalla.

Koronaepidemian aikana kehitetty videovastaanottopalvelu on vakiintunut osaksi palvelutarjontaa pienten lasten tarkastuksissa, oikomishoidossa ja terveydenedistämässä ja neuvonnassa. Kuntalaisten suun terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen toimenpiteineen on toteutunut suunnitelman mukaisesti. Terveydenedistämisen isommat yleisötapahtumat ovat jouduttu perumaan tai ne ovat toteutuneet digitaalisia palveluita hyödyntäen, sillä muunlaisia yleisötapahtumia ei ole ollut mahdollista toteuttaa pandemian aikana. Sosiaalisen median ja internetsivujen kautta välitettäviä terveydenedistämiseen liittyvää materiaalia on tuotettu aikaisempaa enemmän.

Suun terveydenhuollossa on kuluvan vuoden tammi-huhtikuussa käynyt 48 642 asiakasta (38 902 vuoden 2020 vastaavana ajankohtana), tuotettu 38 725 hammaslääkärikäyntiä (33 075 vuoden 2020 vastaavana ajankohtana), 16 514 suuhygienistikäyntiä (12 628 vuoden 2020 vastaavana ajankohtana).

RAHASTOT

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahastosta rahoitetaan Kivistön ja muiden keskusten kehittämistä, suunnittelua ja toteuttamista. Vuoden 2021 aikana rahastosta on rahoitettu mm. Tikkurilan jokirannan kehittämishankkeita. Aviapolis x -hankkeen rakentaminen on alkamassa.

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tarkoitus on edistää asuntotuotantoa, kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaa ja kehittämistä sekä talon- ja infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikan tukemista.

Rahaston pääoma oli vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan 97.306.175,68 euroa. Lainasaamisten määrä oli 43.238.161,41 euroa. Arvio vuoden 2021 aikana rahastoon palautuvista lyhennyksistä on 1.720.384,20 euroa ja koroista 108.424,79 euroa. Rahaston käytettävissä oleva määrä 2021 on 55.896.823,26 euroa.

Loppuvuonna 2020 rahastosta on myönnetty yksi uusi laina määrältään 150.000 euroa, joka on nostettu alkuvuonna 2021.

Sosiaalinen luototus

Sosiaalisessa luototuksessa myönnetään edullisia luottoja pienituloisille ja vähävaraisille kuntalaisille sekä annetaan taloudellista neuvontaa ja ohjausta luottoa haettaessa sekä tarvittaessa myös luoton maksuohjelman aikana.

Taloudellista neuvontaa ja ohjausta annetaan myös puhelinajoilla. Yksikön työntekijät avustavat tarvittaessa sosiaalitoimen työntekijöitä löytämään ratkaisuja asiakkaiden taloudellisiin ongelmiin.

Jonotusaika henkilökohtaiselle tapaamiselle on ollut lyhyt, noin 1–2 viikkoa.

Kaupungin sisäisiä yhteistyötahoja ovat mm. sosiaalityön eri yksiköt, sosiaali- ja potilasasiamies sekä VAV Asunnot Oy. Ulkoisina yhteistyötahoina ovat muut pääkaupunkiseudun sosiaalisen luototuksen yksiköt, talous- ja velkaneuvonta ja Takuusäätiö. Yhteistyötä tehdään asiakasasioissa myös seurakunnan diakoniatyön, edunvalvonnan, ulosottoviraston ja kolmannen sektorin kanssa.

Asiakkaat ovat pääosin velkaantuneita kuntalaisia. Luoton hakemisen tarkoituksena oli alkuvuodesta vuonna 2021 velkojen järjestely. Yksikön tavoitteena on saada pienituloisia ja vähävaraisia kuntalaisia käyttämään sosiaalisia luottoja myös kodin hankintoihin ja muihin välttämättömiin tarpeisiin ja tällä tavoin ennaltaehkäistä kuntalaisten ylivelkaantumista.

Sosiaalisen luototuksen rahaston tuotot vähennettyinä kuluilla olivat ajalla 1.1. - 30.4.2021 yhteensä 9 894,68 euroa.

Sosiaalilautakunta on vahvistanut 13.6.2016 § 20 Vantaan sosiaalisen luototuksen lainakoroksi korkolain 633/1982 12 §:n mukaisen viitekoron. Sosiaalisesta luotosta voidaan velalliselta periä kohtuullinen vuotuinen korko, joka kuitenkin voi olla enintään korkolain 633/1982 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko (Laki sosiaalisesta luototuksesta § 6).

Korkolain 633/1982 12 §:n mukainen viitekorko on 0,00 prosenttia ajalla 1.1.- 30.6.2021.

Rahastossa oli käytettävissä 30.4.2021 luottojen myöntämiseen 651 422,25 euroa.

Luottoja myönnettiin 1.1-30.4.21 yhteensä 21. Kielteisiä luottopäätöksiä tehtiin 23 kpl. Kuntalaisilla esiintyy edelleen runsaasti ylivelkaantumista. Luottoja voitaisiin myöntää rahaston kannalta enemmänkin, mutta hakijoilla ei useinkaan ole realistisia mahdollisuuksia luoton takaisinmaksuun. Uusien asiakkaitten tavoittaminen on osoittautunut haasteelliseksi.

Luoton jo saaneille asiakkaille tehtiin 31 maksusuunnitelmaa rästiin jääneiden erien hoitamiseksi ja myönnettiin 71 lyhennysvapaata kuukautta.

Sosiaalisen luototuksen luottotoiminnan tavoitteeksi asetettiin 2004 luottotappioiden jääminen alle valtakunnallisen luottotappioprocentin kuusi (6 %) myönnettyjen luottojen kokonaismäärästä.

Rahaston luottotappiokirjaukset ovat 30.4.2021 mennessä yhteensä 331 867,83 euroa on 5,36 prosenttia 30.4.2021 mennessä myönnettyjen luottojen kokonaismäärästä 6 078 932,80 euroa. Sosiaalisen luototuksen tavoitteessa on pysytty.

Vahinkorahasto

Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana rahastosta on maksettu noin 540 000 euroa, josta noin 48 000 euroa on toiminnasta aiheutuneita vahinkoja, 5 000 euroa vastuuvahinkoja ja noin 486 000 euroa vakuutusmaksuja.

Toteutumistietojen perusteella käyttösuunnitelman arvioidaan toteutuvan.

INVESTOINNIT

1 000 €	TA 2021	TOT 1-4	TOT-%	Ennuste	
INVESTOINTITULOT	6 750	1 452	21,5	6 750	
Rakentaminen	-74 390	-8 099	10,9	-67 000	●
Uudisrakentaminen	-35 050	-4 279	12,2	-31 000	
Korjausrakentaminen	-36 320	-3 539	9,7	-33 500	
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	-3 020	-281	9,3	-2 500	
Aineeton omaisuus	-8 900	-1 740	19,6	-8 980	●
Julkinen käyttöomaisuus	-40 000	-8 867	22,2	-44 500	●
Liikennealueet	-22 220	-5 786	26,0	-26 720	
Urheilualueet	-3 395	-351	10,3	-3 395	
Virkistysalueet	-1 140	-64	5,6	-1 140	
Ympäristörakentaminen	-4 245	-1 252	29,5	-4 245	
Yhteishankkeet	-3 000	-512	17,1	-3 000	
Vantaan ratikka	-6 000	-902	15,0	-6 000	
Irtain omaisuus	-5 776	-556	9,6	-5 776	●
Kiinteä omaisuus	-10 000	-2 670	26,7	-10 000	●
Osakkeet ja osuudet	-1 500	0		-1 500	●
VANTAAN KAUPUNGIN INVESTOINNIT	-140 566	-21 932	15,6	-137 756	
Liikelaitosten ja rahastojen investoinnit	-6 100	-592	9,7	-6 100	
BRUTTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ	-146 666	-22 524	15,4	-143 856	
INVESTOINNIT NETTO	-139 916	-21 072	15,1	-137 106	

Rakentaminen

Toimitilainvestointien ennustetaan alittavan talousarvion 7,4 milj. eurolla.

Uudisrakentaminen

Uudisrakennusten 2021 investointikustannusten ennustetaan alittavan määrärahat noin 4 milj. eurolla. Alitus johtuu useiden hankealoitusten siirtymisestä myöhempään sekä tavoitebudjettien alituksesta osassa toteutusvaiheessa olevista hankkeista.

Osavuosisikatsausjaksolla valmistui Vierumäen koulun vuokrapaviljonki.

Rakennusvaiheessa olivat mm. Leppäkorven koulun laajennus, Länsimäen päiväkotiki ja Koisotien tukikohta. Paviljonkihankkeista rakennusvaiheeseen olivat edenneet mm. Tikkurilan paviljonkikoulu ja Aviapolis X-hanke.

Jokiniemen ala-astekoulutilojen laajennustyöt ja Koivukylän I päiväkotiki olivat urakkakilpailutusvaiheessa. Samoin vuokrattavat kohteet Ruusuupuun päiväkotiki ja Rajakylä/Latupuisto päiväkotipaviljonki olivat kilpailutusvaiheessa. Suunnitteluvaiheessa olivat mm. Kelokuusen päiväkotiki ja Elmon uimahalli.

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa olivat mm. Hakunilan urheilupuiston huoltorakennus, Mårtensdals bildningsrum laajennustyö, Korson päiväkotiki sekä Varian Vehkalan ja Hiekkaharjun hankkeet. Esiselvitysvaiheessa olivat mm. Aviapoliksen kouluverkko, suunterveydenhuollon ja perhepalveluiden palveluverkot sekä Myymäen kaupunkikulttuuritalo. Ajanjaksolla valmistuivat Vantaan lukioverkkoselvitys ja Hakunilan kouluverkkoselvitys.

VTK kiinteistöt Oy:n toimesta oli tekeillä Tikkurilassa HR-yksikön uusien toimitilojen muutostyöt. VAV:n Koisoniittyhanke Koivuhaassa oli suunnitteluvaiheessa. VTK Kiinteistöt Oy:n Tikkurilan Kiehotie 13 hybridirakennus -hanke siirtyi alkuvuoden kilpailutusvaiheesta suunnitteluvaiheeseen. Samoin Jokiuoman päiväkotitoimitilojen suunnitteluvaiheessa. Vuokrahankkeista hankevalmisteluvaiheessa olivat Tikkurilan hyvinvointikeskus, Tikkurilan vanhustenkeskus ja Varia Vehkala.

Vuokraustoimin kaupunkikonsernin ulkopuolelta löytyi korvaavia tiloja Puhelinpalveluille ja Versotoinnalle, Psykologipalveluille, Perheoikeudellisen ja aikuissosiaalityöyksikölle sekä Tapaamispaikatoiminnalle ja Lastensuojelulle. Kivistön palvelukeskityksestä vuokrattavien tilojen vuokrasopimukset on allekirjoitettu ja suunnitteluvaihe käynnistetty.

Korjausrakentaminen

Peruskorjaustyöohjelman ennustetaan alittavan määrärahat noin 2,8 milj. eurolla. Alitus johtuu pääosin hankkeiden aikatauluviiveistä, jotka ovat seurausta mm. koulu- ja päiväkotikorjausten väistötilojen puutteesta. Hankkeiden ajoitusta on pyritty aikatauluttamaan olemassa olevien väistötilojen käytettävyyden mukaan.

Tarkastelujaksolla suurimmista hankkeista valmistui Ruokopillin päiväkodin osittainen peruskorjaus. Rakennusvaiheessa olivat mm. Leppäkorven koulun muutos- ja korjaustyöt, Kulttuurikeskus Orvokin peruskorjaus, Lummepolun päiväkodin osittainen peruskorjaus ja Håkansbölen kartanon talousrakennusten korjaustyöt. Kilterin koulun sekä Jokiniemen ala-astekoulun ja Jokiniemen entisen lukion muutos- ja korjaustyöt olivat urakkakilpailutusvaiheessa. Sisäilmaongelmien korjaustyöt jatkuivat monessa toimitilassa korjaustarpeiden mukaisesti. Sisäilmakorjausten arvioidaan toteutuvan 5,0 milj. euron määrärahojen puitteissa.

Suunnitteluvaiheessa olivat mm. Leppäkorven puukoulun peruskorjaustyöt ja entisen Variston koulurakennuksen muutostyöt päiväkotien väistötilat. Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa olivat mm. Vierumäen koulun tilamuutokset ja Mårtensdals bildningsrum muutos- ja korjaustyöt.

Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

Vuokra- ja osaketilojen muutostöiden kustannusten ennustetaan alittavan määrärahat noin 0,5 milj. eurolla. Alitus johtuu mm. Pähkinärinteeseen päiväkodin korjaustöiden siirtymisestä edelleen seuraavalle vuodelle. Sisäilmakorjausten arvioidaan toteutuvan budjetin mukaisesti. VTK Kiinteistöt Oy:llä oli meneillään henkilöstöhallinnon korvaavien toimitilojen muutostyöt osoitteessa Kielotie 14.

Aineeton omaisuus

Vuodelle 2021 aineetonta investointia on budjetoitu 8,9 milj. euroa. Investointiohjelma on edennyt suunnitellusti ja sen ennustetaan toteutuvan taloussuunnitelman mukaisesti. Investointiohjelman merkittävimmät hankkeet ovat Vantaan sähköinen arkisto, SAP BI-päivitys SAP BW/4HANA, MATTI-järjestelmän jatkokehitys, VaSa-Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmä ja DigiOne, jonka kustannuksiin saadaan 50 prosenttia Business Finlandin avustusrahoitusta.

Julkinen käyttöomaisuus

Infran rakennustyöt ovat ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana edenneet pääosin työohjelman mukaisesti. Merkittävimpiä käynnissä olevia liikennealueiden hankkeita ovat Vehkalan alueen kunnallistekniikan rakentaminen, Vantaankoskientien ja Leppäkorventien kevyen liikenteen väylän rakentaminen. Luhtitien rakentaminen puolestaan on alkamassa. Ympäristörakentamisen merkittävimpiä kohteita ovat Tikkurilan Jokirannan puistot ja Ankkapuiston 3. vaihe. Urheilualueista merkittävin on Myyrmäen urheilupuiston 3. vaihe. Yhteishankkeissa Kehä III parantaminen etenee alkuperäistä suunnitelmaa nopeammin. Tämän vuoksi määrärahat ylitetään 4,5 milj. eurolla.

Vantaan ratikan suunnittelu on edistynyt katusuunnittelun, asemakaavoituksen ja kaavarunkotyön osalta. Katusuunnittelu on edennyt koko ratikkareitin varrella. Kaupunginhallitus päätti huhtikuussa, että ratikkalinja kulkee Ratatien tunnelista Tikkurilan juna-aseman alta. Ratasähkön osalta suunnittelutyö on myös aloitettu. Ratikkavarikon asemakaava tuli vireille huhtikuussa ja kaavaan liittyviä selvityksiä tehdään paraikaa. Erityisesti Helsingin ja Vantaan välistä yhteistyötä on tiivistetty liittyen ratikan reitin päätteeseen Mellunmäessä. Suunnittelu yhteistyötä tehdään aktiivisesti mm. HKL:n, HSL:n, ELYn, Väyläviraston ja Finavian kanssa. Seudullisen kaupunkiraideliikenneyhtiön perustamisen valmistelutyöt on aloitettu HKL:n kanssa.

Irtain omaisuus

Kaupunkistrategia ja -johdon toimialan irtaimen omaisuuden hankintoihin on Työllisyyspalveluiden Vernissakadun toimitilojen kalustamiseen varattu 20 000 euroa, joka toteutuu suunnitellusti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan talousarviossa on varauduttu toimialan irtaimen hankintoihin. Irtaimen omaisuuden investointikohteet on siirretty toteutettavaksi käyttötalouden puolella kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti edullisimmalla rahoitusleasing-mallilla.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan irtaimen omaisuuden määrärahan ennustetaan toteutuvan suunnitelman mukaisesti.

Kaupunkikulttuurin toimialan irtaimen omaisuuden määrärahan ennustetaan toteutuvan suunnitellusti.

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimen omaisuuden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Koronapandemiasta aiheutuvat tuotantokatkokset viivästyttävät mm. ajoneuvotoimituksia, joten vaadittujen toimitusaikojen toteutuminen on tällä hetkellä epävarmaa.

Kiinteä omaisuus

Kiinteää omaisuutta on hankittu noin 1,5 milj. eurolla noin 55 ha alueilta, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Alueet ovat yleiskaavan mukaisia asuin-, viher-, maatalous- ja katualueita. Hankinnat ovat toteutuneet vapaaehtoisin kaupoin.

Osakkeet ja osuudet

Talousarvioon 2021 on varattu osakkeiden ja osuuksien ostoa varten 1,5 milj. euroa. Määrärahaa ei ole ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana käytetty. Tuloja on syntynyt 1,0 milj. euroa Vantaan kaupungin konserniyhtiöihin kuuluvan A-tulkkaus Oy:n osakkeiden myynneistä.

Liikelaitosten investoinnit

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen Vantaan valtuuston asettama sitova tavoite investoinneille vuodelle 2021 on 2,3 milj. euroa. Kaudella 1–4/2021 on käytetty noin 88 000 euroa, noin 4 prosenttia. Investointien ennustetaan toteutuvan määrärahojen suuruusina. Kokonaissummasta tilaukset jo tehty 1,1 milj. euron osalta.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen hoitoyksiköitä korvataan vanhenemisen seurauksena, hoitoyksiköiden korvaushankinnat toteutetaan leasingsopimusjärjestelyillä.

HENKILÖSTÖ

	30.4.2020	30.4.2021
Kaupunkistrategia ja johto	479	506
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	508	511
Kaupunkikulttuuri	667	727
Sosiaali- ja terveystoimi	3 196	3 055
Suun terveydenhuollon liikelaitos	270	295
Kasvatus ja oppiminen	5 187	5 669
Kaupunkiympäristö	643	639
Yhteensä	10 950	11 402

Lähde: Kompassin henkilöstömäärä raportti

Vuoden 2020 yhteensä lukumäärä on laskettu ilman Suun terveydenhuollon välinehuollon henkilöstöä.

Henkilöstömäärän ja palkkamenojen kehitys

Kaupunkitasolla henkilöstömäärä kasvoi 432 hengellä verrattuna edellisvuoteen. Vakituisten palvelussuhteiden määrä kasvoi 2,1 prosenttia ja määräaikaisten 10,3 prosenttia. Vakituisten henkilöstön kasvu johtui pääosassa kasvatuksen ja oppimisen toimialan lisävakansseista. Määräaikaisen henkilöstön kasvun selittää kaupunkiympäristön ja johdon toimialalla määräaikainen työllisyyden kuntakokeilu ja kuntavaaleihin liittyvä määräaikainen lisätyövoiman tarve. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle on koronaepidemian vuoksi tarvittu lisätyövoimaa ml. tartuntojen jäljittäjät sekä rokotushenkilöstö.

Vuoden 2020 ja vuoden 2021 toimialakohtaisia henkilöstömääriä vertaillessa on huomioitava muilta toimialaloilta sosiaali- ja terveystoimeen siirretty henkilöstö, joka nosti tarkasteluajankohtana sosiaali- ja terveystoimeen toimialan henkilöstömäärää keväällä 2020. Esimerkiksi kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2020 luvuista on poissa 155 lastenhoitajaa, jotka siirtyivät työskentelemään koronaepidemian aikaisiin tehtäviin sosiaali- ja terveystoimen vanhus- ja vammaispalveluiden palvelualueelle. Myös muilta toimialoilta siirtyi pienempiä määriä henkilökuntaa sosiaali- ja terveystoimeen määrääjäksi koronapandemian puhjettua. Vastaavasta syystä sosiaali- ja terveystoimen toimialan henkilöstömäärä on siten pienempi vuonna 2021 kuin vuonna 2020.

Palkkamenot olivat 142,3 milj. euroa, joka on 8,6 milj. euroa (6,4 %) enemmän kuin edellisenä vuotena. Palkkamenoja nosti vakituisten sekä määräaikaisen henkilöstömäärän kasvu sekä kunta-alan virka- ja työehtosopimukseen 1.8.2020 kaikille sopimusaloille (sopimuksesta riippuen 0,87 % - 1,65 %) maksuun tulleet yleiskorotukset. Lisäksi sopimusaloittaiset paikalliset järjestelyerät nostavat palkkamenoja 1.4.2021 alkaen. Paikallisten erien palkkavaikutus on 0,8 prosenttia. Maksatukseen ehti huhtikuun loppuun mennessä opettajien sekä osa kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen sekä teknisen sopimuksen järjestelyerätkaisista.

Palkkausjärjestelmien kehittäminen

Vantaan kaupunki työnantaja ja henkilöstöjärjestöjen edustajat ovat neuvotelleet kustannusvaikutuksiltaan 0,8 prosentin suuruisista paikallisista järjestelyeristä. Huhtikuun loppuun mennessä ehdittiin neuvotella hammaslääkärien, opettajien, teknisen sopimuksen ja kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen palkoista. Järjestelyvaraerät nostivat mm. kotihoidon sairaanhoitajien ja lähihoitajien sekä ensihoitajien, sairaankuljettajien, kuraattorien puheterapeuttien, varhaiskasvatusopettajien, päiväkodin johtajien ja uimahallityöntekijöiden tehtäväkohtaisia palkkoja. Osa korotuksista sovittiin jaettavaksi henkilökohtaisina lisinä, joiden perusteena on henkilön työsuoritukset.

Henkilöstön saatavuus

Rekrytoinnissa on jatkettu anonyymin rekrytoinnin vakiinnuttamista rekrytoinnin työkaluksi. Lisäksi toimialojen kanssa on tehty yhteistyötä henkilöstön saatavuuden turvaamiseksi mm. oppilaitosyhteistyötä tiivistämällä harjoittelukäytänteiden kehittämiseksi. Edelleen hakukanavia ja ilmoituskäytänteitä on kehitetty sekä annettu laajempaa tukea esimiehille mm. tartuntatautiäljittäjiä rekrytoitaessa.

Henkilöstön kehittäminen

Toimialat ovat tuottaneet aivan normaalisti koulutus suunnitelmansa vuodelle 2021. Osaamisen kehittämisen vuosikellot toimivat toimialoilla suunnitelmien mukaisesti, joskin verkon kautta. Yhteistyö uuden henkilöstökoulutuksen järjestäjän Metropolia ammattikorkeakoulun kanssa on käynnistynyt sujuvasti. Metropolia on tuottanut alkuvuodesta jo henkilöstökoulutusta Vantaalle. Valmennusten ja koulutusten kokonaismäärät ovat poikkeusolojen myötä vähentyneet, mutta etävalmennusten määrä on lisääntynyt. Kaiken kaikkiaan etäpalveluiden käyttö ja -osaaminen on vahvasti lisääntynyt.

Strategiset kehittämiskumppanit kilpailutettiin vuoden 2020 aikana kaupunkitasoisesti ja uudet johtamisen, esimiestyön ja työyhteisön sopimuskumppanit tarjoavat palvelujaan toimialoille. Sopimukset astuivat voimaan kevään aikana. Palveluvalikkoa on uudistettu niin, että nyt on palveluissa selkeästi ylimmälle johdolle kohdennettuja palveluita. Toimialoja on informoitu ja ohjattu uusien sopimuskumppaneiden käyttöön.

Osa palvelualueista on käynnistänyt verkkovalmennusten suunnittelun ja tuotannon valmistelun Oppiva verkko-oppimisalustaan. Toimialat saavat tukea ja ohjausta tälle työilleen kehittämispalveluista. Kaupunkitasoisesti oppimisalustalla on myös jokaiselle uudelle työntekijälle suunnattu Uusien työntekijöiden perehdytysvalmennus, jonka työntekijät suorittavat itsenäisesti. Kevään aikana Oppivaan avautuu vielä lisää verkkovalmennuksia.

Poikkeustilanteessa on edelleen tuotettu poikkeuspalveluja henkilöstölle ja esimiehille. Tällaisia palveluja on mm. koko henkilöstölle suunnattuja Voimavaroja arkeen-webinaarit tai soten esimiehille tarkoitettu päivystävä työnohjaajapalvelu.

Henkilöstöjohtamisen laatuhankeessa kehitetään esimiesten osaamista

Viime vuonna käynnistetty henkilöstöjohtamisen laatuhanke on jatkunut myös vuoden 2021 alussa. Eri palvelualueilla on käynnistetty erilaisia esimiesten valmennusohjelmia, lisäksi rekrytointia ja markkinointiviestintää on kehitetty vahvasti eri ammattiryhmien osalta. Kevään aikana tehtiin ulkoisen konsultin toteuttama uusintakartoitus ammattiryhmille. Koko hankkeen tavoitteena on kehittää hyvää työnantajakuvaa, hyviä rekrytointikäytänteitä, vahvistaa hyvää johtamista sekä luoda houkuttelevia työyhteisöjä, joihin halutaan tulla ja joissa halutaan tehdä työtä.

Työhyvinvoinnin arviointia ja tuloksia

Vuoden 2021 kolmen ensimmäisen kuukauden sairauspoissaolot ovat vähentyneet edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna (Lähde Hijat: 3kk/21: 4,30 ja 3kk/20: 5,07 %). Työkyky- ja työsuojeluasiantuntijat ovat olleet esimiesten tukena yhteensä 218 henkilön työkykyhaasteiden selvittämisessä. Yli 90 päivän sairauspoissaoloja on ollut 266 henkilöllä, näistä jatkosuunnitelma työhön palaamiseksi on tehty 91 prosentille.

Alkuvuoden aikana työyksiköt ovat käsitelleet Kunta10 tulokset, nostaneet kehittämiskohteet ja kirjanneet ne portaaliin. Myös työolojen haittojen ja vaarojen arvioinnit on tehty alkuvuoden aikana.

VANTAAN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖT

Merkittävien tytäryhtiöiden osavuosisiraportissa raportoidaan Vantaan kaupungin merkittävimpien tytäryhtiöiden toimintaa ja taloutta ajalta 1.1.-30.4.2021. Raportin tiedot perustuvat konserniohjauksen lähettämiin, yhtiöiden toimitusjohtajien huhtikuun 2021 loppuun mennessä palauttamien kyselylomakkeiden tietoihin.

Yhtiöiden toimittamat tulos- ja tasetiedot ovat tietojen keruuhetkellä olleet vielä osin keskeneräisiä, mistä johtuen huhtikuun osalta toimitetut tiedot ovat ennusteita. Yhtiöiden kokoeroista, toimialojen ja toiminnan erilaisuuksista sekä toimitusjohtajien toimittamien raporttien erilaisuudesta johtuen raportointi ei ole kaikkien yhtiöiden osalta yhteneväistä. Lisätietoa yhtiöistä antavat niiden toimitusjohtajat sekä konserniohjaus.

**Vantaa
Vanda**